

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಬದುಕು ಬರಹ ಮಾಲಿಕೆ

ಜಿ. ವಿ. ಹಳ್ಳೇಕೇರಿ

ಕನಾಡಕ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸಚಿವಾಲಯ

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಬದುಕು ಬರಹ ಮಾಲೆ

ಜಿ. ವಿ. ಹಳ್ಳೇಕೀರ್

ನಿರೂಪಣೆ :

ಡಾ ॥ ಆರ್. ಎಲ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್

ಪ್ರಕಟಕೆ :

ಕನ್ನಡಿಕ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸಚಿವಾಲಯ
ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001.

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ
ಬದುಕು ಬರಹ ಮಾಲೆ

ಜ.ವಿ. ಹಳ್ಳಿಕೆರಿ

Eminent Parliamentairan Series

G.V. HALLIKERI

ಮುದ್ರಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಲ್ಯಾಂಸಲಾಗಿದೆ

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ :

ಮೇ, 1999 - 1,500 ಪ್ರತಿಗಳು

ಪ್ರಕಟಣೆ :

ಕನಾರ್ಕಿಕ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸಚಿವಾಲಯ
ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001.

ಮುನ್ಮಿಡಿ

ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟಿಗಳ ಕುರಿತು ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಗಳ ಮಾಲಿಕೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ, ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ ಅವರ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಹಳ್ಳೇಕೇರಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಹಳ್ಳೇಕೇರಿ ಯವರು ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಾನ ಚೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಂಗಕ್ಕೇರಿದ ಶ್ರೀಯುತರನ್ನು ಕುರಿತು ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಾಧಾಪಕೆ ಡಾ॥ ಆರ್.ಎಲ್.ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಅಚ್ಚಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೂ ಈ ಮೂಲಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಯಾಕೊಬ್ ಷರೀಫ್

ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕನಾಂಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸಚಿವಾಲಯ

ಬೆಂಗಳೂರು

ಮೇ, 1999

ಮೀರಿಕೆ

ಭಾರತ ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವನ್ನು ಅಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶಕಾಗಿ ದುಡಿದ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳಾಗಿ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದಂತಹ ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಉಪ ಸಮಿತಿಗೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಶಿವಪ್ಪನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಆವರಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಮಾಲೆಕೆಯಲ್ಲಿನ ಮೊದಲನೆಯ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಅವರದ್ವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹಿರಿಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಭಾಪತಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಹೆಚ್.ಕೆ.ರಿಯವರ ಬಗೆಗಿನ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಈ ಕಿರುಹೊತ್ತಿಗೆಗಳು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ, ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಂದುಗರಿಗೆ ಸಂಸದೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಡಿ.ಬಿ. ಕಲ್ನಾರ್ ಕರ್ಮಾಂಶ
ಸಭಾಪತಿ
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ರಮೇಶ್ ಕುಮಾರ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಹಳ್ಳೇಕೆರಿ, ಇವರು ವಿಧಾನ ಪರಿಶತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಸಂಕಲಿಸಿ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನನಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮನ್ಮಹಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ಈ ಸದಾವಹಕಾಶ ಒದಗಿಸಲು ಕಾರಣರಾದ ಕನಾಕಟಕ ವಿಧಾನಮಂಡಳದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿಯ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಕನಾಕಟಕ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಹಾಗೂ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರು ನೀಡಿದ ಅಮೃತ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸರ್ವಿಗಾಗಿ ನನ್ನ ಪಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಡಾ. ಐ. ರಾಮಣ್ಣ, ಉಪನಾಯಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಇವರು ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಹಳ್ಳೇಕೆರಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಈ ಕೃತಿಯ ಇತಿಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು

ಮೇ, 1999

ಡಾ. ಅರ್.ಎಂ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್

ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಚೀರ್ ಮನ್

ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಬದುಕು ಬರಹ ಮಾಲಿಕೆ

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ. ಹಳ್ಳೇಕೇರಿ

ಪರಿವಿಡಿ

ಭಾಗ - 1

ಶ್ರೀ ಹಳ್ಳೇಕೇರಿಯವರ ಜೀವನದ ಪ್ರಥಮ ಫಾಟ್
(ಪುಟ : 1-3)

ಭಾಗ - 2

ದೇಶ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ
(ಪುಟ : 4-6)

ಭಾಗ - 3

ಕನಾರ್ಚಿಕ ಏಕೀಕರಣ ಅಂದೋಲನ
(ಪುಟ : 7-10)

ಭಾಗ - 4

ಲುಕ್ಕು - ತುಕ್ಕು
(ಪುಟ : 11-14)

ಭಾಗ - 5

ಅನುಭಂಧಗಳು
(ಪುಟ : 15-17)

ಭಾಗ - 6

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷಣಗಳು
(ಪುಟ : 18-46)

ಭಾಗ - 1

ಜೀವನದ ಪ್ರಥಮ ಘಟ್ಟ

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವು ಪರಕೀಯರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಳಿಸುವ ಗರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇ ಆದು ಬಹಳಷ್ಟು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ದಾಸ್ಯದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಜೂತೆ ಜೂತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆ, ಆರ್ಥಿಕ-ಸಾಮಧ್ಯ, ನೈತಿಕ ಬಲವಧನನೇ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಪುನಃಶೈತನಗಳೂ ಆ ಸಂಗ್ರಹದ ದ್ಯೋಯೋಧ್ಯೇಶಗಳಾಗಿದ್ದವು, ಇಂತಹ ವಿರಾಜಸ್ವರೂಪ ಅಂದೋಳನಕ್ಕೆ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರ ನೇತ್ಯತ್ವದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಷ್ಟಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಮಹತ್ವವು ಅವರ ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅನುಯಾಯಿಗಳಿಂದ್ದು ಇತ್ತು. ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಷ್ಯ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬೀರಲು, ಆ ಸಂದೇಶಕ್ಕೆ ಜೀವ ತುಂಬಿ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಕಾರ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸೂಲಾರು ಉಪನಾಯಕರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಇಂತಹ ಉಜ್ಜಲ ತಾರೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡ್ಲೇಪ್ಪ ಹಳ್ಳಿಕೆರಿಯವರು ಪ್ರಮುಖಿರು.

ಬಾಲ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಸ್ತೇವು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಹೊಂಡಿರುವಾಗಲೇ ಅವರತ್ತ ಆಕರ್ಷಿತರಾದ ಗುಂಡ್ಲೇಪ್ಪನವರು ತಾರುಣ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಕಣ್ಣು ಸೇನಾನಿಯಾಭೂರ್ಗಾಗಿ ರೂಪ್ಯಗೊಂಡರು. ದೇಶಭಕ್ತಿ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆ, ದೀನದಲಿತರ ಅರ್ಥರೆ, ಖಾದಿ ಒಳಕೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಸೇಂಟಿ, ಸಾರಾಯಿ ಬಹಿಷಾರ್ಥ, ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಅಸಹಕಾರ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಬಲಸಂಪರ್ಕನೇ, ಸತ್ಯ, ಅಂತಿಂಂಂತೆ, ತ್ಯಾಗ ಮಾರ್ಗಗಳ ತುಳತ ಹಾಗೂ ಸೇರುವನೇ ಶಿಕ್ಷೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರನ್ನು ದಾರಿದೀಪವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಹೊಂಡು ತಮ್ಮಜೀವನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಹೊಂಡು ಮತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಇತರರ ಜೀವನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು ‘ಕರ್ಮವೀರ’, ‘ವಿರಾಗ್ರಜಿ’, ‘ಧೀನಬಂಧು’, ಕನಾಟಕದ ಉಕ್ಕಿನ ಸರದಾರ, ರತ್ನಶಿಖಾ, ಎಂದೆಂ್ಡ್ ಇವರನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ನೋಡಲು ಭೀಮರಾಯರಾಗಿದ್ದರೂ ವೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮೋಡಿಗಾರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತೆಯೇ ಇವರು ಉತ್ತರ ಕನಾಟಕದ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕರಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರವೂ ರಾಜಿಸಿದರು.

ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವು ದಾಖಲಾಗಿ ಹಾಕತ್ತೊಡಿತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಸಾಮಾಜಿಕಸ್ವರೂಪ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾನಸಿಕ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿರೇ ಇನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಅಶ್ವಾಕ್ರೋಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂದಿಸುವ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮಾಜದ ಪಳ್ಳಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವ ಐಷಾರಾಮ ಜೀವನವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಲು ಸಿದ್ಧನಾದ ನವಭಾರತದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಂದಿಯಾದ ಜನಾಂದೋಲನವನ್ನಾಗಿ

ಮಾರ್ವರ್ಚಿತು. ಗುಡ್ಲೆಪ್ಪ ಹಳ್ಳೇಕೇರಿಯವರಂತವರು ಈ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಪರಿವರ್ತನಾಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಜನಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದ ನಾಯತತ್ವಗಳ ಮಧ್ಯದ ಕೊಂಡಿಯಂತೆ ಇವರಂತವರು ಕಾರ್ಯತತ್ವರಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮೆಡೇಶದ ರೂಪರೇಖೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು, ಅಸಹ್ಯಕರವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ಆಗಿನ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ (ಈಗಿನ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ) ವರದಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಹೊಸರಿತ್ತಿಯಂಬ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಲೆಪ್ಪವರ ಜನನ 1906 ಜೂನ್ 6 ರಂದು ಆಯಿತು. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಸದ್ಗುಣಿಗಳೂ ದೈವ ಭಕ್ತರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಕೆಳ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ಲಿಂಗಾಯಿತರು ದುರ್ದೇವವಶಾತ್ ಗುಡ್ಲೆಪ್ಪನವರು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವಾಗಿರುವಾಗ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಈವರೂ ತೀರಿಕೊಂಡರು. ಹಿರಿ ಅಣ್ಣ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡಮ್ಮೆ ಗುಡ್ಲೆಪ್ಪನನ್ನು ಬೆಳಸಿದರು. ಜನ್ಮಶೇಷ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾದ ಗುಡ್ಲೆಪ್ಪ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ನ ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಾರ್ಥಿಣಿತೆಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನೂ ಸಹ ಬೆರಗುಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹತ್ತು-ಹತ್ತು ಅಂಕಿಗಳ ಗುಣಾಕಾರ-ಭಾಗಾಕಾರವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಸೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ. ಹೆಗಲಮೇಲೆ ಇವನನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಇವನ ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆಂದು ಇವನ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆಂದೂ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಖ್ಯಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದ ಬಾಲಕ ಗುಡ್ಲೆಪ್ಪನನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಿಸಿ, ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಿಸಿ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಅಣ್ಣಂದಿರೂ ಹಿತೇಷಿಗಳು ಕನಸು ಕಂಡರು. ಹೊಸರಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಸಿ, 1919 ಜೂನ್‌ದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಮಾಡ್ಯಾಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲೋಎಸುಗ ಗುಡ್ಲೆಪ್ಪ ಬಂದನು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಂತವೀರಪ್ಪ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯವರು ಈತನ ಯೋಗ್ಯೇಮವನ್ನು ಆಗ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ವಿಧಾಪ್ರಸಾರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ ಶ್ರೀ ಮುರುಫಾಮರದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಲೆಪ್ಪನ ವಾಸ. ಅಲ್ಲಿಯ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಸ್ತಾಮಿಗಳ ಅಶೀವಾದ ಹಾಗೂ ಸ್ವೇಹತ್ವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದವು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಕಟ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ನಂತರ ಆರ್.ಎಲ್.ಎಸ್. ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ದಲ್ಲಿ ಈತನ ಮಾಡ್ಯಾಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಶ್ರೀ ಶಿ.ಶಿ. ಬಿಸವಾಳ ಹಾಗೂ ಎಚ್.ಎಫ್. ಕಟ್ಟಿಮನಿಯವರು ಇವನಿಗೆ ಆರ್.ಎಲ್.ಎಸ್. ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿ ದೋರಿತರು. 1927 ರಲ್ಲಿ ಮೂರ್ತಿಕ್ ಪರಿಷ್ಕೆ ಪಾಸಾಗಿ ಕನಾರ್ಕಟ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸೇರಿದ ಗುಡ್ಲೆಪ್ಪನಿಗೆ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಿಂತ ರಾಜಕೀಯ ಗಾಲಿಯ ಕಡೆಗೆ ಒಲವು ಜೊಸ್ತಿ. ಮುರುಫಾ ಮರಾಠಿಶರ ಜೊತೆ ಆಗಾಗ ಪ್ರವಾಸ ಕ್ರೇಸೋಂಡು ಜನಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಳಿಸಿಕೊಂಡದ್ದಲ್ಲದೇ ಜನರ ಶ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ, ದುಃಖ ದುಮಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅರಿತುಕೊಂಡನು ತರುಣ ಗುಡ್ಲೆಪ್ಪ ಇಡೀ ಪೀರಶೈವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ತರುವಂತಹ ಈ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿ

ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪನು ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ ಕ್ವಾಂಪ್ರಿಜ್‌ಗೆ ತೆರಳಿ ಗಣತಜ್ಞ (Wrangler) ಅಗಿ ಮರಳಬೇಕೆಂದು ಹಿತ್ಯೈ ಶ್ರೀ ಶಾಂತವೀರಪ್ಪ ಮುಣಿಸನಾಯಿಯವರು ಬಯಸಿದ್ದು ಸಹಜವಾಗಿದ್ದರೂ, ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪ ಸ್ವತಃ ಆ ಕಡೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಗಾಂಥಿಜಿ, ಟಾಗೋರ್, ವಿವೇಕಾನಂದರತ್ನ ಶಾತನ ಅಸ್ತೇಸ್ ಸ್ವಿರಗೌಳ್ಳತೊಡಗಿತು. ಕನಾಟಕ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ First Year ಹಾಗೂ Intermediate Year ಪಾಸಾಗಿ (1929) ಮುಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಿಳಾಂಜಲಿ ಬಿಟ್ಟನು; ಆಗ ಶಾತನ ವಯಸ್ಸು ಕೇವಲ 23.

ಅಗನ ಆವನ ಗಣತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ವೈ : ಬಾಗಿಯವರು ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪನಿಗೆ ಗಣತದ ಶುಷ್ಕಲೋಕಕ್ಕಿಂತ ಬಿಸಿ ರಕ್ತದ ರಾಜಕೀಯವೇ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಪಣಕ್ಕಾಯಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪ ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರೇ ಕನಾಟಕದಿಂದ ಪ್ರಥಮ Wrangler ಅಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮೆತ್ತಿದ್ದರೂ ಏನೋ.

ಭಾಗ - 2

ದೇಶ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ

ಪ್ರೇಮಕ್ಕರ ಪಳ್ಳಿಗಿಂತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತದತ್ತ ಮನಸ್ಸುಗೊಟ್ಟ ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣ ಪದವಿಗಳೇನೂ ಬೇಡಾದವು 18 ವರ್ಷಗ್ಗಿನ ಮುದುಗನಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮಹಾಧಿವೇಶನ (1924) ವನ್ನು ಏಕೆಸಲು ಅಡಕ್ಕು ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಗಾಂಧಿಜಿಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಇವರು ಹೋಗಿದ್ದರು. 1927 ರಲ್ಲಿ ಮಾಟ್ಟಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾದ ವರುಷದಲ್ಲಿ ಇವರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ತರುಣ ಸಂಘ ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. 1928 ರಲ್ಲಿ ಬಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸೈಮನ್ ಆಯೋಗವು ಭೇಟಿ ನೀಡಿತು. ಆಗ ದೇಶದಾದ್ಯಂತ “ಸೈಮನ್ ಹಿಂತಿರುಗು” ಅಂದೋಳನ ನಡೆಯಿತು. ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರೂ ಈ ಚೆಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸ್ತಕ್ತಿ ತಳಿದರು. ಆಗಲೇ ‘ಕನಾರಟಕ ಯುಥ್ ರಿಂಗ್’ ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ 1929 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2 ರಂದು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ 60 ನೇ ಹುಟ್ಟಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಅತಿ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಷಡಿಸಿದರು. ಅಂದು ನಡೆದ ಬೃಹತ್ ಮೇರವಣಿಗೆಯು ಕನಾರಟಕ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀನಿವಾಲ ಕವಾಡಿಯಾ ಅವರಿಂದ ಸ್ವಾಗತ ಪಡೆಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಸಭೆಯೂ ನಡೆಯಿತು. ಪ್ರೌಢೆಸರ್ ಎ.ಕೆ. ಗೋಕಾರು ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಬರೆದ ಕವನ ಓದಿದರು. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅಂದು ರಚೆ ಫೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಇದೇ ಮೇರವಣಿಗೆಯು ನಗರದ ಪ್ರಮುಖ ಮೈದಾನ (ಕಡಪಾ ಮೈದಾನ)ಕ್ಕೆ ತೆಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾನ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಯಿತು. ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರ ಆಶಯದಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯರಾಮದಾಸ್ ದೌಲತರಾಮ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಅಂತಿಧಿಯಾಗಿ ಭಾಷಣ ನೀಡಿದರು. ಇಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಚೋದನಾತ್ಮಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರು ಅವರತಶ್ರಮ.

ಮುಂದಿನ ವರುಷ (1930) ರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಸಭೆಗೂ ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರಿಗೂ ಅನೇಲ್ಲಿಸ್ತವಾದ ಪಾರಸ್ಪರಿಕ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅದುವರೆವಿಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಚೆಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಹೆಚ್ಚಿಯ್ದು, ಲಿಂಗಾಯತರು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ವಿಮುಖರೂ ಆಗಿರುವರೆಂಬ ಅನಿಸಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸುವಂತೆ ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರು ಲಿಂಗಾಯತ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮನವ್ಯಾಲಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಹೊಸರತ್ತಿ ಜಾಗದಿಂದಲೇ “ಲೆಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಸಿಗಲಾರದಪ್ಪು ಸಾವಿರಜ ಸಂಭ್ರಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರನ್ನು ಹಾಗೂ ಅನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಿ ತಂದುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನೇರ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೇ ತಂದರು” ಎಂದೂ ಅವರ ಚರಿತ್ರಾರ ಪ್ರೌಢೆಸರ್ ಸಿದ್ದಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೆಟ್ಟಿ ಬೆಯುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ

ಸಭೆಯ ಕರೆಗೆ ಓಗೋಟ್ಟು ಧಾರವಾಡದ ಕನಾರ್ಕಿಕ ಕಾಲೇಜಿನ ಏರಿಶೈಪ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದುಗೂಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಯ ಪಾಲುಗೊಂಡರು. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಹೊಸಮನಿ ಹಾಗೂ ಸರದಾರ ಏರಿಸ್‌ಗೌಡ ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ಗುದ್ದೆಪನವರು ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದರು. ಇದು ಜಾತ್ಯಾಧಾರಿತ ರಾಜಕಾರಣವೆಂದು ಪರಿಗೊಸಬೇಕಾದುದಲ್ಲ; ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಜಾಗತಗೊಳಿಸುವುದಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಯವಾಗಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ತೊಡಗಿಸುವ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೆಂದು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ಪ್ರೇರಣೆ ಇಲ್ಲದರ್ದೀ ರಾಜಕೀಯ ಅಂದೋಳನವು ಶಕ್ತಿ ಶಾಲಿಯಾಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಲಿಂಗಾಯಿತ ಸಮುದಾಯವು ರೈತಾಪಿ ಜನಾಂಗವೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.

ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ (1931) ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಈ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಧುರೀಣರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಹೊಸಮನಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದಂತೆಯೇ ಗುದ್ದೆಪನವರು ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಅಯ್ಯೆಯಾದರು. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅವರು ಈ ಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಯೇ ಇದ್ದು, 1946 ರಿಂದ ಸತತ 14 ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಅಂದರೆ 1960 ರವರೆಗೆ ಕನಾರ್ಕಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. 1934 ರಿಂದ 1938 ರ ವರೆಗೆ ಕನಾರ್ಕಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಹಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ತರುವಾಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಾಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಇದೊಂದು ದಾಖಲೆಯೇ ಸರಿ.

ಈ ಮದ್ದೆ ಗುದ್ದೆಪನವರು 1930 ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಲ ಹಾಗೂ 1931 ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಲ ಅಲ್ಲವೆ ಜೈಲು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅನುಭವಿಸಿದರು. 1932 ರಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು 30 ತಿಂಗಳು ಜೈಲು ಶ್ರೀಗೇ ಗುರಿಪಡಿಸಲಾಯಿತು. 1942 ಆಗಸ್ಟ್ 9 ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ “ಬ್ರಿಟಿಷರೆ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ” ಅಂದೋಳನದಸ್ತಯ ಗುದ್ದೆಪನವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು. 1945 ರಲ್ಲಿ ಜೈಲಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದರು.

ಜನರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರಲ್ಲ, ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರಲ್ಲ, ಗುದ್ದೆಪನವರಿಗ ಸದಾಕಾಲವೂ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಗಳ ಪಾಲನೆಯಡೇ ಚಿಂತೆ.

1929 ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯ 60ನೇ ಹುಟ್ಟಿಹಬ್ಬವನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಗುದ್ದೆಪನವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಸಮೀಪವಿದ್ದ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗುವ ಹಂಬಲ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿತು. 1930 ರ ಮಾರ್ಚ್ 12 ರಂದು ಗಾಂಧೀಜಿ ತಮ್ಮ ಸಾಬರಮತಿ ಅಶ್ವಮಹಿಂದ ದಾಂಡಿಯತ್ತ ಉಪ್ಪು ಮಾಡಲು ಪಾದಯಾಕ್ರೆ ಅರಂಭಿಸಿದ್ದೇ ತದ ಗುದ್ದೆಪನವರಿಗೆ ಕಸಿವಿಸಿ ಮುರುವಾಯಿತು. ಧಾರವಾಡದಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕಾಲುಕ್ಕಿಂತಿದರು. 19 ಮಾರ್ಚ್ ರಂದು ಮನೆ

ಬಿಟ್ಟು 22 ರಂದು ಗಾಂಥಿಜೆಯವರನ್ನು ಜಾಂಬಿಸಾರ ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಧಿಸಿದರು. ತಮ್ಮನ್ನು ದಂಡಿ ಯಾತ್ರೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಭಿನ್ನವಿಸಿದರು. ಅದರೆ ಗಾಂಥಿಜೆ ಅವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಬೇತಿಗೆಂದು ಗುಜರಾತ್ ವಿದ್ಯಾಪೀಠಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ತರಬೇತಿ ಪೂರ್ವೇಸಿ ಗುಡ್ಡೆಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಹೋಸರಕ್ತಿಯ ‘ಗಾಂಥಿ ಆಶ್ರಮ’ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳ ತಂಡಗಳನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾರ್ಯವೈವ್ಯತ್ವಾದರು.

1932 ರಲ್ಲಿ ಹಿಂಡಲಗಾ ಜ್ಯೇಶ್ವಲಿದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ಗಾಂಥಿಜೆಯ ಅದರ್ಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಹಾಗೂ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು. ಜ್ಯೇಶ್ವಲಿನಲ್ಲಿ ಭಂಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಉಚ್ಚೆ ನೀಚನೆನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮುಭಾಗಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹರಕೋಟ್ಟು ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಂಡರು. 13 ದಿನಗಳ ಈ ಕರೋರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಗ್ರಹವನ್ನು ಪೂರ್ವೇಸಿಕೊಂಡರು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ಹ.ರಾ. ಪುರೋಹಿತರು ಗುಡ್ಡೆಪ್ಪನವರು ಜ್ಯೇಶ್ವಲಿ ಲೆನಿನ್, ರಸ್ಕಿನ್, ಟಾಲ್‌ಸ್ವಾರ್ಯ್, ಗಾಂಥಿಜೆಯವರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತ ಕಾರ್ಯಾಜಿತಲೂ ಮಿಗಿಲಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದರೆಂಬುದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ 1943 ರ ಫೆಬ್ರವರಿ 10 ರಿಂದ ಗಾಂಥಿಜೆಯವರು ಯರವಾಡಾ ಜ್ಯೇಶ್ವಲಿ 21 ದಿನಗಳ ಪ್ರಮ್ಮಾತ್ಮ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೈಗೊಂಡಾಗ, ಹಿಂಡಲಗಾ ಜ್ಯೇಶ್ವಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಗುಡ್ಡೆಪ್ಪನವರು ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಉಪವಾಸ ಕೈಗೊಂಡರು.

ಗಾಂಥಿಜೆಯ ಸಾಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಭಾವಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಹೋಸರಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ‘ಗಾಂಥಿ ಆಶ್ರಮ’ ವನ್ನು ಗುಡ್ಡೆಪ್ಪ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ‘ಗಾಂಥಿ ವಾಚನಾಲಯ’, ‘ಗಾಂಥಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾಲಯ’ ಮುಂತಾದವರು ಗಾಂಥಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇದೇ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ರೈತ ಸಚೇ, ಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಸೇಂದಿ ಗಿಡ ಕಡಿಯುವುದು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮಿಕೊಂಡರು. ಇವರಗಳಿಂದ ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೋಪ-ಅಕ್ಷೋರ್ಗಳಿಗೂ ತುತ್ತಾದರು. ಇವರ ನಿಷ್ಪೇ ದ್ಯುಯಾಗಳನ್ನು ಮನಗಂಡು ಸ್ವತಃ ಗಾಂಥಿಜೆಯವರು ಗುಡ್ಡೆಪ್ಪವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳಿದರಂತೆ :- “ತಲೆಯನ್ನು ಕಡಿದುಹೊಟ್ಟು ದೇಶಮಾತೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲವರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಹೇಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವೆ”.

ಭಾಗ - 3

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಅಂದೋಲನ

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಂದೋಲನವು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರೇ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದಂತೆ ಗುರಿಯಾಗಿರದೇ ಸಾಧನವಾಗಿತ್ತು ; ಗುರಿ ಶೋಷಿತ ಸಮಾಜದ ಸರ್ವಾಂಗಿಣ ಸುಧಾರಣೆ, ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸಾಧನ, ಖಾಡಿ, ಗುಡಿ ಕ್ರಾರಿಕ, ದೀನ ದಲಿತರ ಉದ್ದಾರ, ರೋಗಳ ಶುಶ್ಲಾಂತಿರಣ, ಸ್ವಭಾವತೆ, ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಸ್ತ್ರೀ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ, ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಮದ್ವಾಪನ ನಿಷೇಧ ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಂದೋಲನ ಮುನ್ದೆಯಿತು. ವಿವಿಧ ಮುಖಿಗಳ ವಿಸ್ತಾರ ಹೊಂದಿದ ಈ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಯಾಮವನ್ನು ಗಾಂಧಿಜಿ ಕೋಡಿಸಿದರು. ಜನರಾಧುವ ಭಾಷ್ಯೇ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಹಾಗೂ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಆದು.

ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ದಶಕಗಳವರೆಗೆ ಹರಿದು ಹಂಚಿಹೋದ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಪ್ರನೇ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಅವರ ಭಾಷೆಗೆ ಅರ್ಹತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ರಾಜ್ಯ ಅಧಿವಾಪ್ತಾಂತರ್ವೇಂದರನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸುಮಾರು 2 1/2 ಕೋಟಿ ಜನರ ಮನದಾಸೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಂದ್ದರಿದ್ದರೂ ಇದೇ ತರಹದ ತಮ್ಮ ಬಿಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಗ್ರಹಫ್ರಾರ್ಕ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಗಾಂಧಿಜಿ ಇದನ್ನು ಮನಸಾ ಒಟ್ಟಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೂ ಇಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡುವಂತೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಿದ್ದರು. 1920 ರ ನಾಗಪುರ ಅಧಿವೇಶನದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ತನ್ನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಗೊತ್ತುವರೆಯನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತೇಲೇ ಬಂದಿತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಅಂದ್ರ, ಸಿಂಧ್ರ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒತ್ತಾಯಿವಿರುತ್ತಿತ್ತು. 1947 ರಲ್ಲಿ ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯಾದರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಿತು. ಅನಂತರವಾದರೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಿಗರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಯಕತ್ವ ಹೊಂದಿದವರಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯಿಂದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸುತ್ತು ಅಲ್ಲೊಲ-ಕಲ್ಲೊಲವಂಟಾಗುವುದನ್ನು ಬೇದವಾಗಿತ್ತು. ಆಗಲೇ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಗಲಭೆಗಳಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿದ ದೇಶವು ಭಾಷಾಧಾರಿತ ಗಲಭೆಗೆ ಈಡಾಗುವುದು ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯೆಂದನ್ನಿಸಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾಷೆಕ್ಕಾಗಿ ಸಮಗ್ರತೆಗಳೇ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಂಡವೇ ಹೊರತು, ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯಾಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವುದು ಬಿಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೆಲಸವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈ ಅಂಶವೇನೋ ಸರಿಯತ್ತು ಜನರನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪ್ರೇರಿಸಿಸಲು ಭಾಷೆಯು ಉತ್ತಮ ಸಾಧನವಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ

ನಂತರ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಏಕ್ತೆ ಮುಂತಾದವರು ಅದ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದವೇ ವಿನಿ: ಜನರನ್ನೇ ವಿಭಜಿಸುವಂತಹ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಚ್ಛಿದ್ರ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಕಾರ ಪಡಿಸುವಂತಹ ಚೆಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದ್ರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮನಿಸ್ಟ್ ವಿದೇಶಿ ಚೆಳುವಳಿ ಬೇರೆ ಬಲಿಯತ್ತಿಲ್ಲತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಥಾನಮಂತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರಿಷ್ಟ ಮಂಡಳಿ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಧಾರವು ರಾಜ್ಯಗಳ ಭಾವಾವಾರು ಪನರ್ವಿಂಗಂಡಕೆ ಅನವೇಕ್ಷಣೀಯವೆಂಬುದು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಮರ್ಥನೀಯವೇ, ಆದರೂ ಸಹ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನರಲ್ಲಾ ಅವರ ಸ್ಥಾನಿಯ ನಾಯಕರಲ್ಲಾ ಒಂದು ತರಹದ ಹತಾಭಾವನೆ ಹೋಪ ಹಾಗೂ ತಮಗೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡತೊಡಗಿತು.

ಅಂದ್ರದ ಜನರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯವೊಂದು ಬೇಕೆ ಬೇಕು, ಆದೂ ಸಹ ತಡವಲ್ಲದೇ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆ ಪ್ರಯೋಗಿ ಬೇಳೆಯಿತು. ತಿರುಪ್ಪತಿಯಲ್ಲಾ 15-8-1951 ರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿ ಶಿಂಠಾರಾಮ ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಮರಣ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೈಗೊಂಡರು. 37 ದಿನಗಳ ನಂತರ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಭರವಸೆ ನಿಂದಿ ಅನಶ್ನಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತಾದರೂ ಆ ದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏರೇವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾಧಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ. 1951 ಡಿಸೆಂಬರ್ 1952 ಜನರವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚೆನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದವು. ಅದಾದನಂತರವೂ ಅಂದ್ರ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಗತಿಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಮಾಯವಾಗಲೂಡಿದವು. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಶ್ರೀ ಹೊಟ್ಟಿ ಶ್ರೀ ರಾಮುಲು ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕೈಗೊಂಡರು. 58 ದಿನಗಳ ಉಪವಾಸದ ನಂತರ 15-12-1952 ರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು. ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಗಂಭೀರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಥಾನಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಜಾವಾಹರಲಾಲ ನೆಹರು ಅವರು ನವ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ‘ಅಸ್ತು’ ಎಂದರು. ನ್ಯಾಯಮೂಲಿಕ ತೆಲಗು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದನ್ನಾ ಅಂದ್ರ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಥಮ ಹೆಚ್ಚೆಯನ್ನಿಡುವುದನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.

ಆದರೆ, ಇತ್ತು ಅಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಆದೇ ರೀತಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜೊತೆ ವಿಲೀನ ಮಾಡಿ ಕನಾರ್ಚಿಕವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಲಾಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಯಿತು. ಮುಂಬ್ಯ ಕನಾರ್ಚಿಕ (ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ಚಿಕ) ಮದುಸ್ರಾ, ಕನಾರ್ಚಿಕ (ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) ಗಳ ಕನ್ನಡ ಜನಸೋಮವೂ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳಿಗೆ ಬಲವಾದ ದ್ವಿನಿಗೂಡಿಸಿದವು. ವಿಶೇಷತಃ ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ಚಿಕದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಇದು ಪೇಚಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಯಿತು. ಇತ್ತು ಜನರ ಒಕ್ಕೂರಲ್ಲಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಅತ್ತ ನಾಯಕರ ತಿರಸಾರ್ಥ! ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕನಾರ್ಚಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಶ್ರೀ ಹಳೇರಿ ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರು ಆದರ

ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿಯೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷತಃ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಪ್ರಧಾನಿ ನೇಹರು ಹಾಗೂ ಎಬಿಸಿಸಿ (ಅವಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಪರಿಷತ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಮಂಡಲಿ) ಇಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಒಷ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕನಾಂಟಿಕದ (ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನಾಂಟಿಕದ ಹಾಗೂ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕನಾಂಟಿಕದ) ಕೊಟ್ಟಾಂತರ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಗೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ! ಅಂಥ್ ಪ್ರದೇಶದ ರಚನೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಕಿ, ಕನಾಂಟಿಕಕ್ಕೆ ಏಕ ಮೀನ-ಮೇಷ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ ಸ್ಕೋಂಫೆ ಮಾಡಿ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖ್ಯಾಂ ಸಮೀಪದ ಹಳ್ಳಿಯಾದ ಅದರ ಗುಬೆಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧುರೀಣ ಹಾಗೂ ನೀತಿ-ನಿಷ್ಠೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಗೌಡ ಪಾಟೀಲರು ಕನಾಂಟಿಕ ಏಕೀಕರಣ ಆಗಲೇಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯಿಟ್ಟು 18-3-1953 ರಂದು ಅಮರಣ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಗ್ರಹ ತುರುಮಾಡಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಷ್ಟಿಸಿದರು. ದಿನನಿತ್ಯವೂ ತಂಡೋವತಂಡವಾಗಿ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದು ಅರರನ್ನು ಶಾಖಾಸಿ, ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಸೂಚಿಸಿದರು. ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅವರ ಉರು ಯಾತ್ರಾಸ್ತೇಳಿಹಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಆಗ ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಧುರೀಣರಾದ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಹಳ್ಳಿಕೆರೆ ಗುದ್ದೆಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷತಃ ಒತ್ತಡ ಬಂದು “ನೀವೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ದಿಂದ, ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಸಭೆ : ಲೋಕಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿನ್ನೆ” ಎಂಬ ಕೂಗು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸತ್ತೊಡಗಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಮರಣಾಂತರ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಗ್ರಹವ ಮುಖ್ಯ ಸುದ್ದಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳತ್ತೊಡಗಿತು.

ಸದ್ಗ್ರಾಮಪರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಳತಂತ್ರ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಆದರ್ಶ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸಂಪರ್ಕನೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದವೇ ಅಷ್ಟೇ ಕನಾಂಟಿಕ ಏಕೀಕರಣವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಇರಲಾರದು ಎಂಬಂತೆ ಅವರ ನಿಲುವು. ಆದರೀಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಚೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೊಡಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದ ನಾಯಕರ ಹಾಗೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ದ ಪರಿಷ್ಠರ ನಿಲುವು ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಅದರ ವಿರುದ್ಧಾದ ಕೂಗು ತಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿದ ಬೇಸಿಸಿದ ಕನ್ನಡಿಗರದು ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಿದ ತಾವು ಆಡಕೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಅಡಿಕೆಯಂತೆ! ಇಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಮುಖ್ಯಾಂಯ ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಹಾಲ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 19, 1953 ರಂದು ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆ ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಆ ಸಭೆಯು ಚೆಿಟ್ಟೆವನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಪಥಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಹೊರಬರಲಿ, ಕನಾಂಟಿಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕಂಕಣಬದ್ವಾಗಲಿ ಎಂದು 25 ಸಾವಿರಾರ್ಪ್ತಿ ಜನಸೌಮ್ಯ ಹೊರಗಡೆ ಸೇರಿ ಕೂಗು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ಥಳೀಯ ಕಮ್ಮುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರದ್ದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಸಭೆಯು ನಡೆಯಬೇಕನ್ನುಪಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜನರು ಒಳಗಡೆ ನುಗ್ಗಿ ಕೋಲಾಹಲವುಂಟು ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅದನ್ನು ನೆನಸಿಕೊಂಡಂತೆ.

“ Conference ಒಳಗಡೇ ಕಲ್ಲು ತಗೊಂಡು ಹೊಡೆಯೋಕೆ ಮರುಮಾಡಿದ್ದರು. ನೇನ್ನಿಗೆ ಕಲ್ಲಿನ ಎಟು ಬಿತ್ತು. ನನಗೆ ಜೋಡು ತಗೊಂಡು ಹೊಡೆದರು ಪ್ರೌಲ್ಯಸ್ ಘೈರಿಂಗ್ ಅಯಿತು. ಹಳ್ಳಿಕೇರಿ ಗುದ್ದೀಪ್ ದ್ಯುರ್ಯಾಸ್ He faced the audience.”

ఆ దిన ప్రతిభటనేయల్లి ముందాళత్త వహిసిదవరల్లి ఒబ్బరాద
శ్రీ ఎ.జె ముధ్యోళ్లర నెనషినంతే:

“ಜನ ಗುದ್ದೆಪ್ಪ ಹಲ್ಹೇರಿಯ ಚೆಪಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಇಟ್ಟರು. ಜನ ತೋನಾಹಾಲಿನೊಳೆಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿದರು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಬಳಿ ತೆಲಿಸಿದರು, ನೆಮ್ಮೆಯವರಿಗೆ ಏಟು ಬಿತ್ತು. ಜನ ಕೇಳಿದ್ದು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ”

గలభే జోరాణి ప్రోలీస్ గోలిబార్ మాడబేకాయితు. ఇంతక దొడ్డ అనామతవన్న ఆ ప్రదేశదల్లి జన కండిరలిల్ల. కేళిరలిల్ల. (ఆదరూ ముఖ్యాల్యయే ఆద గలభే జాగద ప్రక్కల్లి ఇద్ద 'సంయుక్త కనాటిక' వ్యతిసే ఇచోండస్క్లూ వరది మాడలిల్ల.) కొనేగూ జనర ఒత్తడక్క మణిదు కాంగ్రెస్ పదాధికారిగళు దిల్లియవరగూ హోగి తమ్మ ఆచ్ఛాద హగూ నిరువాయితయన్న తోడికోండరు. ప్రధాని నేపురురిగి శ్రీ నిజలింగఫ్సనవరు బారవాగి పత్త బరెదు తిళిసిదరు. “నాపేల్ల సత్తు హోగుత్తిడ్డపు, నిమ్మ వఎస్ నేయింద జనరిగి కాంగ్రెసిన మేలే నంబికే హోగుత్తిదే.”

ଜୀବତ କେବେ ଫୁଟନ୍ଗଳୁ ସାଂଦୁ କୋଣେଗୁ କଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଆଶ୍ରମକୁ ବିନ୍ଦିତ. ଆଦର ମୁଖ୍ୟ ମଂତ୍ରୀଙ୍କାରୀ ଶ୍ରୀ ଏହ୍. ନିଜଲିଂଗପ୍ରସନ୍ନରୁ ଦୀଘାକାଳ ରାଜ୍ୟଭାର ମାତିଦରୁ. ଆଦରେ ଗୁର୍ଦ୍ଵେଷ୍ଟ ହଳ୍ଡକେରି ହିଂଦେଯୀ ଉଳିଦରୁ. ଜନର ମଧ୍ୟ ନୀରିନଲ୍ଲ ମୀଳିନାଂତେ ଛିଢ଼ିଦିଚୋନ୍ଦୁ ଜନନୟ ବିନ୍ଦିତ କାହିଁ, ଆଂଦୋଳନଗଳନ୍ତୁ ଯୁଦ୍ଧିତ୍ତିରୀଙ୍କାରୀ ନଦେଶିକୋଟ୍ଟୁ କୋଣେଗୁ କନନ୍ତୁ ନନସାଦାଗ ଗୁର୍ଦ୍ଵେଷ୍ଟ ନନ୍ଦାଗ ନାଯିକପ୍ରଦିନିଦ ପଂଚିତରାଦରୁ. 1952 ରିଂଦ 57ର ପରେ ଏଠାର୍ଥା ଏ. ହାଗୁ 1966 ରିଂଦ 71ର ପରେ କଣାଟକ ମୈସୁରୁ ରାଜ୍ୟର ବିଧାନ ପରିଷତ୍ତିନ ପଦେନ୍ଦ୍ର : ସଭାପତିଯାଗୁବ ଯୋଗ ମାତ୍ର ଅପରିଗେ ଦୋରେଯିତୁ.

(ಉದ್ದರಿಸಿದ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಧಾರ : ಡಾ� ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಎಸ್.

ಗೋಪಾಲರಾವ್, ಕನಾಂಟಕ ಎಕೇಕರಣ ಇತಿಹಾಸ,

ನವಕನಾಟಕ, ಬಂಗಳೂರು, 1996, ಪುಟಗಳು 262

ಹಾಗೂ 327)

ಭಾಗ - 4

ಉತ್ತರ - ತುಕ್ಕ

ಗಾಂಥಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮಧ್ಯದಿಂದ ಎದ್ದು ಬಂದ ಧೀಮಂತ, ಜಾಣ, ಶೃಂತಿಶಾಲಿ, ಶ್ರದ್ಧಾಳು, ಸಂಘಟನಾ ಚರುವಳಿ, ವಾಕ್ಯಟು ಹಾಗೂ ಸತತ 50 ವರ್ಷ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭಕ್ತರೂದ ಶ್ರೀ ಗುದ್ದೇಪ್ಪ ಹೆಚ್ಚೇರಿಯವರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದು ಅವಾರ ; ಹಾಗೇಯೇ ಅವರಿನ್ನೂ ಸಾಧಿಸೆಬಹುದಾದದ್ದು ಬಹಳಷಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿಭೆ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಎಣಿಕೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಅವರ ಸಾಧನೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಬಹುದ್ದಿತ್ತೆಂದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸೆಬಹುದು.

ಹೈಸ್ಕ್ರಿಂ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಂದೋಳನದಲ್ಲಿ, ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು, ರೈತಾಪಿ ಜನರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆ ಜಾಗ್ರತ್ತಗೊಳಿಸುವುದು, ಗಾಂಧಿಜಿಯ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸುವುದು, ಜೀಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸುವುದು, ಗುರುಕುಲ-ಗಾಂಧೀ ಆಶ್ರಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಸಾವಿರಾರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಂವರ್ಧಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸ್ವಂತದ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುವುದು : ಇವೆಲ್ಲ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳಲ್ಲಿ : ಜನ್ಮದಿಂದ ಜನನಾಯಕನಾದವನ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳು.

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಆದರ್ಶವಾಲನೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮೂಲಕ ಜನಪರ ಕೆಲಸ ಹಾಗೂ ಕನಾರ್ಕಟಕ ಏಕೀಕರಣ-ಇವುಗಳ ಬೌಕ್ಕಣಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿದವರು ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರು ಆದರೂ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸಿದನಂತರ ಇವರ ತಾರೆಯು ಉಚ್ಚಾರ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪದೇ ಮುಸುಕಾಗೆಡಿಗೆದ್ದು ಏಕೆ ? ಕನಾರ್ಕಟಕ ಏಕೀಕರಣ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೊನ್ನೆಗಾರರು ಯಾರು ? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಏಕೆ ಹಿಂಬಡತಿ ಪಡೆಯಂತೆ ಆಯಿತು ? ಇವರಷ್ಟೇ ನಾಯಕತ್ವದ ಗುಣ-ಲಕ್ಷ್ಯ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಶ್ರೀ ಶಾಮರಾಜ, ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವರಾಜ್, ಶ್ರೀ ಮೋರಾಚ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರು ಇವರಿಗಂತಲೂ ಮೇಲು ದರ್ಜೆಯ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರ ಚರಿತ್ರೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದವರಿಗೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಹಜವಾಗಿ ಎರಡು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಮುದುಕಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಖಿಚಿತ ಉತ್ತರ ಹೊರೆಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಉಹಾಪ್ರೇಕಣಿಗಳಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರೇ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಏನೋ ಇತರರು ಉಹಿಸಬಹುದೇ ಏನಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಮಾಣಶಿಥಿವಾಗಿ ತೀಪ್ರು ನೀಡಲಾರರು. ಒಂದು ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರಲ್ಲಿಯೇ ದೊಷವಿರಬೇಕು; ಎರಡು, ಅವರು ನೆಚ್ಚಿದ ಬಂಟರು ಅವರಿಗೆ ಕ್ಕೊಟ್ಟಿರಲು ಸಾಕು ಬಹುಶಃ ಎರಡೂ ಹಾಡಿಯೇ ಇರಲೂ ಸಾಧ್ಯ.

ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಮ್ಮೆ ಅವರ ದಿನಚರಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರ 60ನೇ ಮುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ಸವಿನನಚಿನ ಕಾಣಿಕೆ ‘ರತ್ನ ಶಿಶ್ವ’ (1966) ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ಆಕರ್ತೃಗಳ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಅನೇಕ ಬಡನಾಡಿಗಳ ನೇನಪ್ತ, ಪ್ರಶಂಸೆ ವಿಶೇಷ ಮಾಹಿತಿಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಹೋಫ್ಸರ್ ಸಿದ್ದಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೈಟ್ಟಿಯವರು ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗರಗದ ಏರ್ಪಡೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ 1981ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. 1985ರಲ್ಲಿ ಹಂಸಭಾವಿಯ ಕಾಲೇಜು ಅಧ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೀ ಮೋಗಲಿಶೈಟ್ಟಿರು ತಮ್ಮ M. Phil. ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದು ಕನಾಂಟಿಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಕಟಣೆಗೊಂಡ ಡಾ: ಎಚ್.ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ರಾವ್ ರ ಕನಾಂಟಿಕ ಪರೀಕ್ಷರಣೆ ಇತಿಹಾಸ (ನವಕನಾಂಟಿಕ, ಬೆಂಗಳೂರು, 1996) ಒಂದು ಬಹುಮುಖ್ಯ ಗ್ರಂಥ ಇದರಲ್ಲಾಗೂ ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಗಳಿವೆ.

ಲಭ್ಯವಿದ್ದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅವಲೋಕನ, ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೂ ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಏರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕುಪಡಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಗೂ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣಶೈಟ್ಟಿಯವರು ಬರೆದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಇಂಗಿತದ ಮಾತ್ರಗಳು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ :

“ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಅಂಗ್ಯೇಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು, ರಾಮರಕ್ಷಕನಾಗಿದ್ದ ಹನುಮಂತನಂತೆ, ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದರೋ ಅವರೆಲ್ಲ ಇಂದು ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರನ್ನು ಬೇಕೆಂತಲೇ ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ.”

“ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ತಾವು ತಿಂದು ಅವರ ಹೆಸರು ಕೆಡಿಸಿದರವರು ಅಸಂಖ್ಯೆ” (ಪುಟ 77)

“ಮುರಾಚ್ (ದೇಸಾಯಿ) ಈ ಸಿಟ್ಟನ್ನು, ಈ ಸೇಡನ್ನು ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರು ಸಾಮುವತನಕ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಸರ್ವಬುದ್ಧಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿ” (ಪುಟ 49)

“ಒಂದು ಸಲವಲ್ಲ, ಎರಡು ಸಲವಲ್ಲ, ಅವರದೇ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಸರ್ವೇಸರಾ ಆಗಿದ್ದ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಂಟು ಸಲ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಟಿಕೆಟ್ ನಿರಾಕರಿಸಲಾಯಿತು. ಮುರಾಚ್ಯ ಜಿಗುಟುತನ ಹಟಮಾರಿತನಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚೇಕು” (ಪುಟ 51-52)

“ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರವರನ್ನು ಅವರೋಧವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ಕಕೆದಿಂದ ಅರಿಸಿ ತಂಡವರು ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪನವರಿಂದ ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು... ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರವರಿಂದ ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರತ್ಯುಪಕಾರ ಸಲ್ಲಬಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಿದಿರಲಾರೆ ” (ಪುಟ 89)

ಇವು ಒಂದು ದಿಶೆಯ ಉಹಾಮೋಹಗಳಾದರ ಇನ್ನೊಂದು ದಿಶೆಯಿಂದ ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪನವರ ಗತ್ತುಗಾರಿಕೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಹೊನೆಗೆ ಮುಳುವಾಗಿರಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗ ಪಟ್ಟಣ ಶೈಕ್ಷಿಯವರೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ರಾಗಿ ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ.

“ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪನವರು ಈವರಿಗೆ (1938) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಭದ್ರರಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ಅಥವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿಸಿದರೆಂದರೆ ಅವರ ತಳವ್ಯೇ ಕಡಿದು ಹಾಕಿದುದರ ಸುಳಿಫೂಸಹ ಯಾರಿಗೂ ಹತ್ತಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪನವರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು ಮುಂದೆ ಅಧಿಕಾರದ ಗದ್ದಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬರುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲಲ್ಲ. ” (ಪುಟ 45)

ಇಂತಹ ಸರಳ ಪಟ್ಟುತ್ತುವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದಾದರೂ ದೋಷಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅರೋಪಕೆಗಳು ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವಾದರೂ, ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಬಾಹಿರವಾಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ಅವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಪಟ್ಟಣ ಶೈಕ್ಷಿಯವರು ತಮ್ಮಚಿಕ್ಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. (ಪುಟ 76, 77)

ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಹೊನೆಯ ಫೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಲೇಪ್ಪನವರು, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ 11 ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. 1960 ರಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಯುಸ್ಸು ಮುಗಿಯುವವರಿಗೂ, ಅಂದರೆ 15ನೇ ಮೇ 1971 ರ ತನಕವೂ ಅವರ ಇದರ ಮಹತ್ವದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲದೇ ಸುಮಾರು 4 ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅದರ ಸಭಾಪತಿಗಳು ಆಗಿದ್ದರು. ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶಗಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಇರ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳು ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಭಾಷಣ ಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಸಭಾಪತಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಜಗರವಾದರೂ ತಮ್ಮ ನಿಷ್ಠೆನೀತಿಯಿಂದ ಸಭೆಯ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಾದರು. ತಮ್ಮದೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಯೆಂಬಂತೆ ಇವರು ತಾವು ಸಭಾಪತಿಯಿರುವಾಗಲೇ ಕನಾರ್ಕಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರದೇಶ ಸಮಿತಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಮುಂದುವರೆದರು. ಇದನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದವರು

ಅನೇಕರು ಗಳ್ಳಿರು, ಇದ್ದಾಗೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಇವರು ಜಾಣ್ಣ ಹಾಗೂ ಜಿಗುಟುತ್ತನೆಂದ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಕೊಂಡರು. (1964 ಜನಪರಿ) ನಾನು ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾಯಂವರೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಚೈಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರೇನು ? ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗ ಇತ್ತಾದಿ ಮಾತುಗಳಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಚೆಚೆತ್ತಪೂರ್ವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರು ಎತ್ತಿದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನದಲ್ಲಿಯ ಸಭಾಪತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನಾವಲ್ಲರೂ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕು; ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಯಾರನ್ನಾದರೂ Speaker ಅಗಿ ಆರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೇ ಪುನಃ ಪುನಃ Speaker ಅಗಿ ಆರಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಿನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಸುಷ್ಯಾಲಿ. ಈ ಸತ್ಯಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಅಂದರೆ Speaker ನ್ನು ತನ್ನ ಪಕ್ಕವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅಂತರಳಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಅವರ ಈ ತರ್ಕಾರಿ ಬದಲಾದವನ್ನು ಮೇಚ್ಚಿದರೂ ಒಷ್ಟದವರು ಅನೇಕ.

ಗುದ್ದೇಪ್ಪನವರು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೀಡಿದ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಸೌಜನ್ಯತೆ, ವಿಷಯದ ಆಳ ಆರಿಪು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾಳಜಿ, ಹಾಗೂ ವಾಕ್ಯಾತ್ಮಕಗಳು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತವೆ (ಅವರಗಳಲ್ಲಿಂದ ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕನ್ನು ಅಯ್ದು ಅನುಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.)

ಇಂತಹ ಮಹನೀಯರು ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಯೋ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯೋ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಅವಾರ ಕರ್ತವ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಜನಪರ ಕಾಳಜಿಗಳಿಂದ ನಾಡಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತತ್ತು, ಮತ್ತು ಅವರಿಗೂ ಅದು ಸಹಜ ಶೈಲಿ ತರುತ್ತತ್ತು ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಷಿಯಲ್ಲ.

ಭಾಗ - 5
ಅನುಬಂಧಗಳು
ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ದಾಖಲೆ

1906 ಜೂನ್ 6	ಜನನ - ಹೊಸರೀತಿಯಲ್ಲಿ
1919	ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪಯಣ
1920	ಗಾಂಧಿಜಿಯ ದರ್ಶನ
1924	ಹೊಸರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ ಸಾಫನೆಗೆ ಸಹಾಯ
1924	ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ
1927	ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ 'ತರುಣ ಸಂಘ' ಸಾಫನೆ-ಮ್ಯಾಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಪರಿಣೈ ಪಾಸು
1928	ಸ್ನೇಹನ್ ಅಯ್ಯೋಗದ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂತ್ ಲೀಗ್ ಸಾಫನೆ
1929	ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇವಕದೇ. ಗಾಂಧಿಜಿಯ 60ನೇ ಮುಟ್ಟು ಹಬ್ಬ : ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಅಯ್ಯೋಜನೆ.
	ಕಾಲೇಜ್ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿ (ಇಂಟರ್ ಮೀಡಿಯೇಚ್ ಪಾಸಾಗಿ) ಹೊಸರೀತಿಯಲ್ಲಿ (ಗಾಂಧಿ ಆಶ್ರಮ ಸಾಫನೆ
1930 ಮಾರ್ಚ್	ಮನೆ ತ್ಯಜಿಸಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ದಂಡಿಯಾತ್ಮಕ ಸೇರಲು ಹೊರಟಿದ್ದು ಮೇ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಸಂಘರ್ಷನಾ ಸಭೆ ಎರಡು ಸಲ ಜ್ಯೆಲು ಶಿಕ್ಷೆ

1931	ಮೇ	ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಅಯ್ಯಿ ಹೊಸರಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತ ಪರಿಷತ್ತು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಜ್ಯೇಲು ಶಿಕ್ಷೆ
1932	ಮೇ	ಬಾಗಲಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾಕಟಕ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಷತ್ತು ಅಯೋಜನೆ ಹೊಲೀಸರಂದ ದಸ್ತಗಿರಿ
1932	ಜೂನ್	30 ತಿಂಗಳ ಜ್ಯೇಲು ಶಿಕ್ಷೆ (ಹಿಂಡಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ)
1934-1938		ಕನಾಕಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಹ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
1937	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2	ಮದುವೆ
1938		ಕನಾಕಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದ ವಾಣಿಕ ಸಮಾವೇಶ ಅಯೋಜನೆ ರಾಣೆ ಬೆನ್ನೂರಲ್ಲಿ. ಅದರ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ.
1942 ಅಗಸ್ಟ್ 9-4-1945		“ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟ ತೊಲಗಿ” ಅಂದೋಳನದಡಿ ದಸ್ತಗಿರಿ, ಜ್ಯೇಲು ಶಿಕ್ಷೆ (ಹಿಂಡಲ್ಲಾದಲ್ಲಿ)
1946	ಫೆಬ್ರವರಿ 10	ಹಿಂಡಲ್ಲಾ ಜ್ಯೇಲಿನಲ್ಲಿ (ಯರವಾಡಾ ಜ್ಯೇಲಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರಂತೆ) 21 ದಿನ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಗ್ರಹ
1946-1960		ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
1946	ಜೂನ್	ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿವೇಶನ
1950		ಕನಾಕಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

1952-1957	ಪ್ರಪುದುಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚುನಾವಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರೇರಿಯಂತಹ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಆಯ್ದು (ಎಂ.ಎಲ್.ಎ)
1953 ಎಪ್ರಿಲ್ 16-20	ಹುಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾರಟಕ ಏಕೀಕರಣ ಪುರಿತಂತೆಗಳಿಂದ
1954 "	ಚೆನ್ನಾ ಪ್ರವಾಸ
1954-1956	ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ರಚನೆ ಆಯೋಗದ ಜೊತೆ ಪ್ರವಾಸ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪ ಪ್ರವಾಸ ಹುಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಸಾಫ್ತೆವರ್ನೆಗೆ ಸಹಾಯ
1962 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2	ಹುಬ್ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕಾರಕ ಉದ್ದಾಟನೆ
1963	ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಕಾಲೇಜು, ಬಿಜೆನ್ಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟ್ ಕಾಲೇಜು, ಹಾಗೂ ಹೊಸರಿತ್ಯಾಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಕಾಲೇಜು ಸಾಫ್ತೆವರ್ನೆ.
1960-1966	ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಯ್ದು
1964-ಜನವರಿ 6,7	ಸಭಾಪತಿಗಳ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸಮೈಳನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮವಾದ ಮಂಡನೆ
1966-67	ಕನಾರಟಕ ವುಹಾರಾಪ್ಪ ಕೇರಳ ಗಡಿವಿವಾದ ಕುರಿತು ಮಹಾಜನ ಆಯೋಗದ ಜೊತೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರವಾಸ
1966-1972	ಕನಾರಟಕ ರಾಜ್ಯ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಪುನರಾಯ್ದು
1971 ಮೇ 15	ನಿಧನ

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಗುದ್ದಪ್ಪ ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರ ಭಾಷಣಗಳು.

1) ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್.ಎಫ್. ಕಟ್ಟಿಮನಿಯವರನ್ನು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಉಪಸರ್ಭಾವತಿಯಾಗಿ ಅಯ್ಯ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂದಿಸಿದ ಅಭಿನಂದನೆ ಭಾವಣೆ:1964 ಜುಲೈ 2:

ಸಭಾವತಿಯವರು.- ಮಾನ್ ಸದಸ್ಯರೇ, ಈಳಿದ ಒಂದೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಗೊಟ್ಟಿಯಂದ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ದಿನ ಈ ಮೇಲ್ ಮನೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆರಂಭಿಸ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಗುರುಶ್ರೀಪ್ಪರಾದ ಕಟ್ಟಿಮನಿಯವರನ್ನು ಹಾದಿಕರಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ರೀತಿಯಂದ ಅಲ್ಲ, ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ 19 ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ; ನಾನು 20 ನೆಯವ. ಇನ್ನೂ ವೇಳೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಮಾತನಾಡುವಂತಹ ಇಚ್ಛಿಯಿಕ್ಕುವರಾಗಿದ್ದರು. ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ, ಸದಸ್ಯರು ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಟ್ಟಿಮನಿಯವರು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಳ್ಳಿಯ ಸಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಏನಾ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು 1952ರಿಂದಲೂ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕುವರೆ ವರ್ಷ ಮುಂಬೆನಲ್ಲಿ, ಏಕೂಪರೆ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಕನಾಫಟಕದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ 12 ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷ ಅವರ ಅವಧಿ ಇದೆ. ಒಟ್ಟು 14 ವರ್ಷ ಈ ಮೇಲ್ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಅವರನ್ನು ಈ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಈ ಮೇಲ್ ಮನೆ ತನಗೆ ತಾನೇ ಗೌರವ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಮುಖ್ಯಮಾರ್ಗಿ ಇಡಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಕಾರಣೇಭೂತರು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜನನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಂಗಪ್ರಸನ್ವರು ಈ ಗೌರವ ಸ್ವಾನಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಅರಿಸಿ ಇಡೀ ಕನಾಫಟಕ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೇಲ್ ಮನೆಯನ್ನು ಹಿರಿಯರ ಮನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕರೆಯುತ್ತು ಇದ್ದೇವೆ, ನಿಜವಾಗಿಯು ಇವತ್ತು ಇದು ಹಿರಿಯರ ಮನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಾ ಹಿರಿಯರವರನ್ನು ಈ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಪರಮಮತ್ತರು ಹಿರಿಯರು ಅದ ಗೌರವದನ ರಾಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠಾರಸಬೇಕಾದ್ದು ಘರ್ಮ. ಆದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರ ಶಿಶ್ಯನಾದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಗುರು-ಶಿಷ್ಯರು ಎಂದು ಯಾವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೋ ಅದರಂತೆ ನಾನು ಅವರ ಶಿಷ್ಯಶ್ರೀಪ್ಪನೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಎಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಶಿಷ್ಯ ಹೋಟಿ ಇದೆ. 916ರಿಂದ ಅವರು ಕನಾಫಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ಹಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಬೆಳಗಾಮಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಒಂದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬೆಳಗಾಮಿಯಂತ ಗಂಡುಮೆಟ್ಟಿನ ಸಾಫ್ ಕನಾಫಟಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕು. ಆದಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೆಚ್ಚಿದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೋಡಲೇಬೇಕು, ಒಂದು ಹೊಳಗಿ ಒಡ್ಡು ಹಾಕುವಂತೆ ಒಡ್ಡು ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ

ಆಗಿನ ಕಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಪ.ಸಿ.ಎಸ್. ಹುದ್ದೆಯು ಕೆಲ್ಕೆರ್ ಅಂತಹ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಇವತ್ತು 77 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಅಣಮಾಡಿ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕು, ಅದನ್ನು ನಂಬಿಪುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು 77 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮುಖ್ಯನವರು ಎಂದು ಹೇಳಬುದಿಲ್ಲ 77 ವರ್ಷದ ತರುಣರು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಕೆಂದರೆ ಅವರು ತರುಣರಂತೆ ಉತ್ತರಹದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅವರಿಗೆ 80 ವರ್ಷ-ಒಂದು ಇವತ್ತು ಎಂಬುದೇ ತಿಳಿಯಂತೆ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾ ನಿರತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ದೇವರು ಅವರಿಗೆ ಅಂಥ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಸುಮಾರು 50 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶಿಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಒಳ್ಳಿಯ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನೋಬ್ಬಿ ದಡ್ಡ ಶಿಷ್ಟ, ಸೋಮಾರಿ ಶಿಷ್ಟ, ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡದ ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದವನು, ಅವರ ಶಿಷ್ಟನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸರ್ವಸ್ವಿ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಕೆಲ್ಕೆರಾಗಿ ರಿಕ್ರೂಟ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಸೇವೆ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದೆ ಏನಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಶಕ್ತಿವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ಕೇಳಿಯುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಆದು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಸಾವರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಆಷ್ಟು ದೊರೆತರೆ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸೌಸೈಟಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅಜೀವ ಸದಸ್ಯರಾಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 7 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಇವತ್ತು ಸುಮಾರು 15 ಕಾಲೇಜು 8-10 ಹೆಚ್‌ಮೈಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಎನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ತರೆಯಿರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತದ್ದರು. ನಾನು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಈ ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸೋಸೈಟಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಇಂದಿಗೆ 48 ವರ್ಷಗಳಾದ್ದು, ಇನ್ನೇರದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆದು ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕಾಗಿ 24 ತಾಸೂ ಅವರು ದುಡಿಯತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೋರತು ಮತ್ತು ಪುದಕ್ಕು ಆಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಒಷ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗುತ್ತೇನಂದು ಅವರು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಎಣಸಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಇಂದುಲು

ಇಷ್ಟಪಡದಿದ್ದರೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಆಶಯದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಇಲ್ಲ. ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬೇಕು. ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಈ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರು ನನ್ನ ಗುರುಗಳಿಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ. ಕೆಲಿತವರಾದ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಡಿದ ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಹಳ ಅನಂತವಾಯಿತು. ಮಾತನಾಡಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅರೋಗ್ಯ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಆವಕಾಶವಾಗಲೇಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹಾರ್ಡ್‌ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಂತೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷಪಾತರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರು ಬಹಳ ವಿರಳ. ಅವರು ನೀಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಇಷ್ಟ ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಡಿದ ಸವಿನುಡಿಗಳಿಗೆ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಟ್ಟಮನಿಯವರಿಗೆ ಭಗವಂತನು ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ದಯವಾಲಿಸಲೇಂದು ಹಾರ್ಡ್‌ಸ್ಟ್ರೆನ್ಸ್ ಜ್ಯೇ ಹಿಂದ್.

2) ಮಹಾಜನ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಭಾಷಣ : 1969 ಜನವರಿ 17 :

ಶ್ರೀ ಜ.ವಿ. ಹೆಚ್.ಕೆ.ರಿ (ಸ್ಥಾನಿಕ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸ್ಥಿತಿ).- ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಗೌತ್ಮಾಂತಿಕಯನ್ನು ಹೋದಸಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತರಲಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆ ಮುಂದುವರೆದುರಿಂದ ಇದು ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಮ್ಮು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮು ಸಂಸ್ಥೆ ಈ ಏರಡು ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ವವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿವೆ. ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಂದನೆ ಮಾಡಿದ್ದ್ರು ಅಗಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಳಂಬ ನೀತಿ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಥವಾ ಮುಂದೆ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಹ ಕರ್ಮವನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರಿಂಬುದು ತಮಗಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಹಾಣಿತ್ವದೆ. ಈ ಕರ್ಮವೊ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಈ ಕರ್ಮವೊ ಎಷ್ಟೂ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕರಿಂಗ್ ಕರ್ಮಟಿಯಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕನಾರ್ಕಡಕದಲ್ಲಿ ಈ ಕರ್ಮವನ್ನನ್ನು ಎಂತಹ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿಯೂ ನೇಮಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಕೂಡ ಇತ್ತು. ಹಿಂದೆ 1954 ರಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದಂಥ ಘಟಲಾಲಿ ಹೈಪರ್ ಕರ್ಮವೊ ರವರು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸಿದಾಗ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಒಮ್ಮು ಈ ಹೈಪರ್ ಕರ್ಮವೊ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಾಯಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ಆದೇ ತರಹದಲ್ಲಿ

ಕ್ಷಾಗಲೂ ಆಗಬೇಕು. ಪುನಃ ಪುನಃ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎತ್ತುವುದರಿಂದ ಭಾರತ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಳಗೆ ನೆಮ್ಮೆದಿ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಕಟ್ಟುವಂಥ ಕೆಲಸ ಹಿಂದುಳಿಯತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನತೆಯೋಳಗೆ ಅಸಂತುಷ್ಟಿ. ಆ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೆಮ್ಮೆದಿ ಉಳಿಯುವದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆ ಫಂಟಾಫೋನೆವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಉಳಿಂತರ ಹೆನ್ನು ಮಕ್ಕಳು, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು, ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳು, ಮುಪ್ಪಿನ ಮುದಕರೋವಾದಿಯಾಗಿ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಆಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದಾದಂಥ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ, ಭಾರತದ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಆಂದೋಳನ ನಡೆಸಿದವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ನಾಯಕರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಹರವಾದಿಗಳಾದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ದುರಭಿಮಾನದಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಭಾವಿ ನಾಯಕರು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದುದು ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಥಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರು. ಈ ಒಂದು ದುರಾಗ್ರಹಕೊಳ್ಳಬಾಗಿ ಅರ್ಥರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಮಾಡಿದರು. ಏಕಸದಸ್ಯ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು, ಪುನಃ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ಗ್ರಾಮಿಣ ನಿರ್ವಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹಳ ಶಿಫ್ಟಿನ ಜನರು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಈ ಇಡೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂರು ಕೊಟೆ ಜನತೆ ಬಹಳ ಶಿಫ್ಟಿನಿಂದ ಒಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಹಾರಾಜನ್ ಆಯೋಗದವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲು ಹೋದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೆಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶೋಲಾಪುರದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಬಹಳ ವ್ಯಾಘರ್ಯಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಕನ್ನಡಿಗರು, ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕವರು, ನ್ಯಾಯವಾದಂತಹ ಮಾತನ್ನಾಡಿ, ನಾವು ಪನೋ ಫಜಿಲಾಲಿ ಕಮಿಶನ್ ಒಂದ ಮೇಲೆ, ಪನೋ ಒಂದು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಉಳಿದ್ದೇವೆ, ಪುನಃ ನಾವು ಈ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ದ್ಯುಯವಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ, ಅಂಥವರಿಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ತುತಿ ಬಜಿಟಿ ಮುಂತಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಆ ಜನರಿಗೆ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಬೆದರಿಕೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಟ್ರೈನೆನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಡ ಜನರನ್ನು ಎನ್ನಾ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ಕುರಿಗಳಂತೆ ಹೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು, ಅವರ ಹತ್ತಿರ ನಾವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿವೆಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನಾ ತಿಳಿಯದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಶೋಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿ ಮಹಾಜನರವರೇ,

ಇವರೊಡನೆ “ ಈ ಪುರಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ? ಇವರನ್ನು ಸುಮಾರೆ ಹೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದ್ದೇ, ಅಥವಾ ಇವರನ್ನು ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸುತ್ತೀರಾ ? ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ಷೇಬಿದುತ್ತೀರಾ ? ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಜನರನ್ನು ಹೇರಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ನಾವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ತಿಳಿವಳಕೆಯಿಂದ ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಅವರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದಂತಹ, ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಂತಹ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಇಂಥ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಕೆ ಸೇರಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಥಾರು, ಕನಾಟಕದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯ ಜನರಿಗೆ ನಿಜ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಲು, ಧ್ಯೇಯ ಕೊಟ್ಟಿ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಕರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವತಃ ನಾನೇ ಶೋಲಾಪುರ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟಿ ಮೇಲೆ ಹಾಯ್ದು ಗುಲ್ಫರ್ಕ್ ಬಂಡಾಗ, ನನ್ನನೇ ಹೂರಿಗಡೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡದೆ, ಹೋಲೀಸ್ ರಾಜೆಗಿ ಒಯ್ದು, ನಿವೆ ಎಕೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ? ಇಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಎನು ಕೆಲಸ, ಎಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ ಗದರಿಸಲಿಕ್ಕ ಸಹ ಅವರು ಹಿಂದೆ ಮುಂದ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಾನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರು ನನ್ನ ಪತ್ರ ಮುಟ್ಟಿದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಕ್ಷಣೀಜಾವೆಂಟ್ ಕೂಡ ಕೂಡುವೆ ಸೌಜನ್ಯಯಿವಿಲ್ಲದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಯೋಗ ನೇಮಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೇಳಿದರೂ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರನ್ನು ತೃತೀಯದಿಸುವುದಕ್ಕೂನ್ನರ ಅಯೋಗ ನೇಮಿಸಲಿಬೇಳಿಬ ಭಾರತೀಯದ ಮೇಲೆ ಎನ್ನೇ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ, ನಿಭರ್ಯಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ, ಒಬ್ಬ ಮಹಾಪ್ರರೂಪನನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು. ಅವರು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಸರಿಯಾದತಹ ಹೇಳಿಕೆ ಹೊಡಲಿಕ್ಕೆ, ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರು ; ಮತ್ತು ಯಾರು, ಎಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸವಲತನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ, ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರೂ ಅವರು ಸತ್ಯದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪಪೂ ಅಲುಗದೆ ಯಾವುದು ಸತ್ಯ, ಯಾವುದು ಅಸತ್ಯ ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯ, ಯಾವುದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಾಗಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಕಂಳಿಂದ ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿಯ ಭಾಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಪತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಆರಿತು, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು, ಯಾವ ಜನರು ಎಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಯಾವ ಜನರು ಎಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಪಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಆಶೋತ್ಸರ್ವಗಳಿನೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದು, ಜನರು ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ, ಅವರ ಕಲ್ಾಣವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು 10 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಎತ್ತಾಂತಿ ಪಡೆಯಿದೆ ಮದಿದು ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ಏಕೆವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇರಬೇಕೆಂದು, ಒಂದು ನಿಭರ್ಯ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಣ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದುತಹ. ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಕೂಡಿದುತಹ, ಸತ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದುತಹ

ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇಂಥ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಈ ಮಹಾಪುರುಷರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟದಿಂದ, ಶ್ರಮದಿಂದ, ತಮ್ಮ ಅಸುವನ್ನು ಕೂಡ ನೀಗಿದರು. ಇವರಿಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಚಿರರುಣೀಯಾದರೂ ಸಾಲದು. ಇಷ್ಟ ಕಷ್ಟದಿಂದ, ಇಷ್ಟ ಶ್ರಮದಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಬಿತೀರ್ವನ್ನು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹಾಲು ವರ್ಷದವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದೇನು, ಅದರ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಏನು, ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದಿರುವ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಿದೆ ಎಂದರೆ, ಈ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಅಳುವಂತಹ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನಾದರೂ ಪಡೆದಿದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಹಳ ದುಃಖಿದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಅಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಲ್ಕೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಒಬ್ಬರು ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬರು ನಾಯಕರು ಕಾರಣ. ಅವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರು ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಮಹಾಪುರುಷಿಗಳು ಈ ಅಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಲ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣರು. ಅವರಿಷ್ಟರೂ ಇವ್ಯಾತಿನ ದಿವಸ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಸಾಫ್ತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಗ್ರಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಇಬ್ಬರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿದ್ದಾರೆ. ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಅಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸುವಂತಹ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರು ದುಡುಕಿದರು. ಇಡೀ ಕನಾಟಕದ ಜನತೆ ಅದು ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 1966ನೇ ಇಸವಿ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳು ನೇರೆ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಈ ನಾಯಕರು ಸ್ಥಳೆ ತಾವೇ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ನಾಯಕರು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ ಈ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಅಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಅಯೋಗದ ವರದಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಸತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಇವ್ಯಾತ್ಮು ಅವರು ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೂ ಮುಂದೂ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸಂಗವಶಾತ್ ಮಹಾಜನ್ ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಸತ್ಯ ಪೂರ್ವಾವಾದ ನ್ಯಾಯಪೂರ್ವಾವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕದ ನಡುವಿನ ಗಡಿವಿವಾದ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆ ಇದೆಯೋ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಭಾರತ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅದನ್ನು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವ್ಯಾತ್ಮು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕನಾಟಕ ನಡುವಿನ ಗಡಿವಿವಾದ ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರೆ 1954ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹೈ ಪರ್ವ ಕಮಿಷನ್

ನೇಮಿಸಿದರು. ಸ್ವೇಚ್ಛೆ ರೀ ಆಗ್ರಹಿಸೇವನ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ 1956ನೇ ಇನ್ನಿಂದೆ ಪ್ರಾಚೀನ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಕಿಮೆಂಟ್ ಆಕ್ರೋ ಅಯಿತು. ಅದು ಆದಮೇಲೆ ಪ್ರನಃ ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಉಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೆಕ್ಕಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಅಯಿತು. ಆಕಾಶಾನಗಿ ಎನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಜೋನರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಅಗಿನ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದಪಲ್ಭಾವಂತ್ರ ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ನಾವಿಂದು ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲಾ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಪ್ರನಃ ಕಮಿಷನ್‌ನು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸಿದರು. ಕನಾರ್ಟಕಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮೇಕ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸಿದ ಮೇಲಂ ಯೋಗ್ಯತ್ವಾಂಶಿಕ್ಕನ ಸಿಪಾಹಿಗಳಾದಂತಹ ಕನಾರ್ಟಕದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕನಾರ್ಟಕದ ಪ್ರದೇಶದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಾವರು ಎಲ್ಲರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆ ಬಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಹಾಜನ್ ಅವರ ಅಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಸತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಹೊರಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋತ್ಸವ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು, ಕಾರವಾರ ನಮದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೊಂಕಣೆ ಭಾಷೆಯು ಮರಾರಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಂಕಣೆ ಭಾಷೆಯು ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾಷೆ, ಅದು ಮರಾರಿ ಭಾಷೆಯ ಉಪಭಾಷೆಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಿದ್ಧಪೂಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಆಯೋಗ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಆದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಕನಾರ್ಟಕದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಟಕಕ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಮಿಷನ್ ವಿಕಾರಮಾಡಿ, ಕಾರೆಗೊಂಡು ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಹೋದದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದು ಕನಾರ್ಟಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ನ್ಯಾಯ ಎಂದು ನಿರ್ದಾರಿಸ್ತ್ವಾಗಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಾವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಬೇಳಗಾವಿ ನಗರ ಅಥವಾ ಕಾರವಾರ ಜಲ್ಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಆಕ್ಷಲಕೋಟೆ ಜತ್ತಾ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳು ಕನಾರ್ಟಕಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದಾಯಿತು, ಆ ರೀತಿ ಆದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊಡಲಿಪ್ಪೆಟ್ಟು ಆದಂತಾಯಿತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿದಂತಹ ನಾಯಕರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ನಿರಾಶೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಮುಖಿಭಂಗವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಎನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದೇ ಹೋಯಿತು. ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲವು ಹೊಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಾಸೆ ಹೊನ್ನು ತೊಳಿದಂತಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಆಯೋಜನೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆಯೋಗದ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಗಳೂ ಕೂಡ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಮ್ಮಕ್ಕೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕ್ಕೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರು

ತೋಡಗಿದರು. ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವಂತಹ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋಡಗಿದರು. ಇವೊತ್ತು ಅವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಮಾತು. ಕಮಿಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಬದಿಗೆ ಇಡಬೇಕು, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಿಣಾಮ ಎನೂ ಆಗಂತೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಾ ತೋಡಗಿದರು. ಆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮುಖ್ಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಮನುಷ್ಯರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಕೇರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸಣ್ಣವರು ಎಂದು ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖಪಾತ್ರವಹಿಸಿರುವವರು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ನಮಗೆ ದೊಡ್ಡ ವಚ್ಚಾತವಾಗಿದೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅವರಾಧವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಹಾ ಸಂಸ್ಯಂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಾಗಿದ್ದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಆದೇಶದ ಮೇಲೆ ಮಹಾಜನ ಆಯೋಗ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಈ ಆಯೋಗ ನೇಮಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರ ವಿರೋಧವಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಎಲ್ಲಿಂತಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಜನಸೌಮ್ಯಮದ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಮಂದಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲಳ್ಳಿಸಿ ಮರಾಟಿಗರ ದುರಾಗ್ರಹನವನ್ನು ಮನ್ವಿಸಿ ಈ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳೆದ 15 ತಿಂಗಳಿಗೆಂದ ಕೋಲ್‌ ಸ್ನೇರೆಜ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಒಂದು ಮೂಲಗೆ ಒಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರದಿ ಹೊರಗೆ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಖಿಲಭಾರತದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಸಹ ಈ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು, ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಿಸುವುದು ತಪ್ಪೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಮತ್ತು ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಹ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮರಾಟಿಗರೇ ಕಾರಣಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಎರಡು ಕಡೆಯವರೂ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಥವಾ 1956ರಲ್ಲಿ ಫಜಲಾಲಿ ಆಯೋಗದ ಮೇರಿಗೆ ಪಾಲ್ಕಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಒಂದು ಆಕ್ಷ್ಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಸಾಗಿದೆಯೋ ಆದಕ್ಕೆ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳವರೂ ಒಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬುದು. ನಮ್ಮ ಭಾಗ ನಮಗೇ ಇರಲೀ. ನಿಮ್ಮ ಭಾಗ ನಿಮಗೇ ಇರಲೀ.

ಅದರಿಂದ ಈ ಗಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಪುನಃ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿಗರೂ ಒಟ್ಟಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊಡೆದಾಡುವುದು ತಪ್ಪಿ ಸೈಕೆ ಬಾಂಧವ್ಯ ನೇಲೆಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.- ಅಂದರೆ ಕಾಸರಗೋಡನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜ.ವಿ. ಹಳ್ಳಿಕೆರಿ.- ಇಂದ ತ್ಯಾಗದ ವಿಚಾರ. ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ ಅಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸಗಳನ್ನು ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀವ್ರಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೊಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಗಣಿಸದಿದ್ದರೆ ಎನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ನಿವ್ಯಾಸೀ, ಖಾನಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತವೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎನ್ನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಸದಿರಬಹುದು, ಅಕ್ಕಲಕೋಟಿ ಮತ್ತು ಜತಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸದಿರಬಹುದು, ಕಾಸರಗೋಡು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇರಳದವರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಸದಿರಬಹುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ತೀವ್ರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾಯಬ್ದಿಯನ್ನು ತಾഴೆ, ಈ ಅಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಅವರ ಒಂದು ಅನ್ಯಾಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದಂತೆ ಈಗಲೂ ಒಳಗಾಗದೆ, ಈ ಅಯೋಗದ ತೀವ್ರನ್ನು ಬಿತ್ತಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳಿದ 15 ತಿಂಗಳಿಂದ ಕೋಲ್ಡ್ ಸೈನ್‌ರೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕನಾರಟದ ಜನತೆ ಸಹಿಸಲಾರದು. ಕೇಂದ್ರದಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಡಲಾರದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ 2-3 ತಿಂಗಳ ಕಾಲವಾರ ಹೊಟ್ಟು 1.4.1969 ರೂಳಾಗಾರಿ ಈ ತೀವ್ರನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಅನ್ವಯಂಥ ಒಂದು ಅವಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅಷ್ಟರೂ ಅವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡ ಜನತೆ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳಬೇಕು, ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.- ಜನತೆ ಮೊದಲು ತೀವ್ರಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜ.ವಿ. ಹಳ್ಳಿಕೆರಿ.- ಜನತೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಮಾಡಿದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದಿಂದ ಕೇಂದ್ರದವರು ಹೆದರಿದರು. ಮಹಾರಾಜನ್ ಅವರು ಸಹ ಕನ್ನಡ ಜನತಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಕನಾರಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು, ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು

ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟು ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಕಾಸರಗೋಡು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಸಹ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪತೀರ್ವತನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಭಾರದ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಎಂದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಜವಾದು ಯಾವುದು, ನಿಜವಲ್ಲದ್ದು ಯಾವುದು ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪರಿಜಾಫ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡದ ಜನತೆಗೆ ನಾನು ಆರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಮಹತ್ವವಾದ ಪತೀರ್ವತನ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕನಾಟಕದ ಏರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನತೆ ಸುಮಣೆ ಕೂಡಬಾರದು, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಥಾನಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂಧ ಅಂದೋಳನ ನಡೆಸುತ್ತಿರೆಂದು ಕನ್ನಡದ ಜನತೆ ಪರವಾಗಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಿರವನ್ನು ಈ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಮೂಲಕ ಕನ್ನಡದ ಜನತೆಗೆ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯೂ ಸಹ ಸುಮಣೆ ಕೂಡತಕ್ಕವರಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಈ ಸರ್ಬಿಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಫೋಣವಾಗಿ ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ್ರಪಂಚ ಸರ್ಕಾರವರದವರಾದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಲು ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಿಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅನರು ಎನು ಮಾಡಿದರೂ ನಾವು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೂಡಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೇಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದೇ ಬೇಡ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಜನತೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ದುರಾಗೃಹಿಗಳಾದ ಮರಾಠಿಗಳ ಮಾರಿಗರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಯ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಮಿಟನ್ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ಕಮಿಟನ್ನಿನವರು ಒಂದು ಶೀರ್ಪ ಕೊಟ್ಟಿರುವದರಿಂದ ಅಂತಹ ಕಮಿಟನ್ ಶೀರ್ಪನ್ನು ಒಂದು ಪತೀರ್ವತನ್ ಒಂದು ಭಾವಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕಿತ್ತು. ಅದರೆ ಇಂದು ಕೇಂದ್ರದವರು ಇದನ್ನು ಕೊಲ್ಲು ಸೇರ್ಪೇರೆಜನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಒಂದು ಹಾಳು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕಮಿಟನ್ನಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿ ಶೀರ್ಪಿಗೆ ಎನ್ನಾ ಬೆಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟನ್ನನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದುದರ ಉದ್ದೇಶವೇನು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಂದು ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಮೋಲಕ್ಕಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಅವರು ಒಟ್ಟುಹೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೂ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ. ಆರೀತಿ ಒತ್ತಾಯ

ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಾಟಕದ ಜನತೆ ಈ ಗೊತ್ತುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಈಗ ಅಯೋಗ ಮಾಡಿರುವ ತೀರ್ಮಾನನ್ನು ಒಂದ ವರ್ತಿಪ್ರ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರದ ನಾಯಕರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯ ಇದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(3) ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ವಂದನಾರ್ಥಕೆ ಚಚ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಭಾಷಣ:

1969 ಜನವರಿ 21

ಶ್ರೀ ಜ.ವಿ.ಹೆಚ್.ಕೆ.ರಿ (ಸಾಫೀಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ).-ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು
ನಮ್ಮ ಉಭಯ ಸದಸಯಳಿಗೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಸುವಂತಹ
ಈ ನಮ್ಮ ಗೊತ್ತುವಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಹೊಡಲು ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಬಹಳ
ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇಡಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಹೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಪರದಿ
ಸುದೀರ್ಘವಾಗಿದೆ; ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಳದ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ
ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಸ್ತೇನೆ.
ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಜಿಸ್ತೇನೆ.
ನಮ್ಮ ಉಭಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಂಧಂ
ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆದವು ಮತ್ತು ಏಳೊವರೆ
ಸಾವಿರ ಇದ್ದಂಧಂ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಪುನರ್ರುಚಿತವಾಗಿ ಎಂಟೊವರೆಸಾವಿರ ಆಗಿವೆ,
ಇವೆಲ್ಲದರ ಚುನಾವಣೆ ಬಹಳ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಅನ್ನವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
ನಮ್ಮ 26 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಂಟೊವರೆ ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು
ಇವೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ನಡೆಯೆಕಾದ್ದು ಪ್ರತಿಮನೆಗೊ ಆಡಳಿತೆಯ ಒಂದು ಸೌಕರ್ಯ
ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಸಣ್ಣವಿದ್ದ ಎರಡು ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಸೇರಿ
ಒಂದು ಪಂಚಾಯಿತ್ಯಾಗಬೇಕಾದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ
ಒಂದರಂತೆ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು
ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಾ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಾಕಾರದಷ್ಟು
ದೊಡ್ಡಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತೆಯ ಕಾರ್ಯ ಸುಗಮವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ
106 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಆದರ್ಥ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಇರಬಹುದು.
ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಇರಬೇಕು, ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು
ಪಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಭೂ ಕಂದಾಯ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು.
ಅಲ್ಲದೇ ಯಾವ ಯಾವ ತರಹದ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಅನ್ನವಂತಹದನ್ನು ಜನತೆಯ ಒಟ್ಟಿಗೆ
ಪಡೆದು, ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು ಭೂ ಕಂದಾಯ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಬಂದರೆ ಆಡಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುರಷ್ಟು
ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಉಂಟಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಗಟಾರಗಳನ್ನು
ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಉರಿಸೋಳಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆದರ್ಥ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಆಗಿದ್ದನ್ನು ನಾವು
ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನೂರಕ್ಕೆ 90ರಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಭೂ ಕಂದಾಯದಿಂದ
ಬರುವ ಉತ್ಪಾದನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆದರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿಂದ ನೋರೆಗಿನೆ
ಅವರ ಸಂಬಳವನ್ನಷ್ಟು ಹೊಣ್ಟು ನಾವಾಗಿ ಜನರಿಂದ ಹಣವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು, ಜನರ
ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೇಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆರಿಸಿ

ಬರಬೇಕಾದರೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಒತ್ತಾಯ ಹೇರಿ ಕರ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು, ಮನೆ ಪಟ್ಟಿ ವಸೂಲಿ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕರ ವಸೂಲಿ ಅಗದೇ 10-15 ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡದೇ ಇದ್ದದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತು ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಪಂಚಾಯಿಗಳ ಉತ್ಸನ್ಮವನ್ನು ಸಾಕಾದಪ್ಪು ಬೇಕಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಯ ಆಡಳಿತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯಬೇಕು, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಕರ ವಸೂಲಿ ಅಗಬೇಕು. ಆ ದಿಶೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಯಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಡಲು ತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೇ 25 ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಾಕಿಬಿದ್ದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂತುದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ಆ ಅಥಕ್ಕರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ-ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಮೆಂಬರುಗಳೂ ಸುಮರ್ಪಿರುವಾಗ ನಾನೇಕೆ ಒಬ್ಬರ ನಿಷ್ಠಾರ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇನ ಎಷ್ಟು ಕೇಳಿದರೂ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೂ ಸಹ ಸುಮರ್ಪಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗಾದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಬಾಳು ಉತ್ತಮವಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದ ಭೂ ಕಂಡಾಯದ ವಸೂಲಿ ಬಾಕಿ ನಿಂತಾಗ ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ವಸೂಲಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಕಿಯನ್ನೂ ವಸೂಲಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನಾನಿನ ಬಲವಿದೆ, ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಳಿಕಳಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಬಾಕಿಯನ್ನು ವಸೂಲಾಡುದ ಏನಾ ಪಂಚಾಯಿಗಳ ಈ ಉತ್ಸನ್ಮ ಅವರ ಕ್ರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮರಾಜ್ಯದ ಎರಡನೆಯ ಫಟ್ಟಿ ಎಂದರೆ-ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳು-ಮೊನ್ಸೆ ಕಳೀದ ನವೆಂಬಿರಿನಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಮುಗಿದವೆ. ಅದಾದ ನಂತರ ಇತ್ತಿಚೀಗೆ ಆವುಗಳ ಆಡಕ್ಕರ ಹಾಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯು ಕೂಡ ಮುಗಿದಿದೆ. ಇಷ್ಟ ಈಗ ಮುಂದಿನ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿವೆ. ಮೊನ್ಸೆತಾನೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬಿರತಕ್ಕ ಭೂ ಕಂಡಾಯ ವರಮಾನವನ್ನೆಲ್ಲ ಗ್ರಾಮವಂಚಾಯಿಗಳ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳ ಅಭ್ಯರಹಿತಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತೀಮಾನ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನದ ಮಾತ್ರ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮಹಾತ್ಮಾಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕಳೀದ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಿಮಾನದ

ಒಲವು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಕದ ಕಡೆಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಒಂದು ಆರೋಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಾದುವಾದ್ದಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಸ್ತೋತ್ರಃ ಇಡೀ ನಮ್ಯ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಅದರ 16 ತಾಲುಕುಗಳಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾವ ಪಕ್ಕದ ಒಲವಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಲಿಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಚುನಾವಣೆಗಳೂ ಬಹಳ ನಿಷ್ಕಟಪಾತದಿಂದ ನಡೆದಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರ್ಲೆ ನೋಡಿದ್ದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಿಂಚಿತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಲವು ಏನಾದರೂ ವಾಲಿದ್ದರೆ ಅದು ವಿರೋಧಪಕ್ಕಗಳ ಕಡೆಗೇ ಆಕಸ್ಯಾತ್ಮಾಗಿ ವಾಲಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಶಿವಾಯಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಕದ ಕಡೆಗೆ ವಾಲಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಿರುತ್ತೇನು, ಅಧಿಕಾರದ ಭಾರ ಅವ್ಯು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಬೀಳದಂತಿರಬೇಕು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಮೊದಲು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಇನ್ನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ ಬಡ ಜನರು ಯಾವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಕ್ಕಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಓಡಿಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಯಾವತ್ತು ರಚನೆಯಾದವು ಎಂಬ ಕನಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನ್ನಸಾಗುವ ದಿನಗಳಿನ್ನೂ ಒಂದಹಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. “ಬೆನಕ ನಿನ್ನ ಮದುವಿ ಯಾವಾಗ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ “ನಾಳ ಎಂದನಂತೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ನಾಳ ಅನ್ನುವುದು ಬರುವಂತಿಲ್ಲ ಬೆನಕನ ಮದುವಿ ಆಗುವಂತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರ ಅಸ್ತಿವೂ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಡಮಾಡಿ ಇದೇ ಬಡ್ಡ್‌ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇದರ ಸಂಬಂಧ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಕಾರ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ 1962ರಿಂದ 1967ರಲ್ಲಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿದರೆ ನಮಗಿನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸವಿರುತ್ತೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುರ್ದ್ವವದ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ಇದು ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂದಿರಿಜಯವರ ಶತಾಬ್ದಿಯ ಶತಮಾನೋತ್ತಮವದ ವರ್ಣವಾದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಣದಲ್ಲೇ ಕಾರ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ತಂದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾಹಾತ್ಮಾಗಿಯವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಜವಾದ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ನಾವೀದಿವಸ ಕಂಡಹಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಹಾಡ 1969ನೆಯ ವರ್ಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತನ ಶತಮಾನೋತ್ತಮವದ ವರ್ಣ ಅದಕ್ಕೆ ದೇಶದ ಜನತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಡಬೇಕು ಆದರ ಅಚರಣೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯಗ್ರಿಂತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ಈ

ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಿಲಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂಬತ್ತು ವಿಧವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಲೇ ಒಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ ತಲೆವರ್ತಿನಿಂತಿದೆ. ಅದೇನೇದರೆ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಳಾರ. ಈ ಶತಮಾನೋಳ್ಳವದ ಅಚರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಆ ಮಹಾತ್ಮೆ ಆತ್ಮಕ್ಕ ಒಂದು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಬರಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಪಾನನಿರೋಧ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಡವನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಡಿಸಿ ಆವನನ್ನು ಮತಿಗೇಡಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆವನನ್ನು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅಂಥವರಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯವಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ರಾಷ್ಟ್ರ ವಿತಾಮಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಗೆ ಆ ವಿತಾಮಹ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಕುಡಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಏನೇ ಒತ್ತಡ ಬಂದರೂ ಇಂದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಮೂರಲನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ದಿಟ್ಟತನದ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧಿಜೀಯವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಗೋಢೆ ಮಹಾತ್ಮೆ ಗಾಂಧಿಜೀಯವರಿಗೆ ಗುಂಡುಹಾಕಿದರೆ ನಾವು ಆತನ ನೆಚ್ಚಿನ ಶಿಶ್ರೂರಾಗಿ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿ ಆತನ ಆತಕ್ಕ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯಪೂರ್ವಾಗಿ ಗುಂಡನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ-ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ 7 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಈ ಪರಿಷದಲ್ಲಿ ಕೇಗೊಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದು ನನಗೇಕೋ ಬಹಳ ಸಂಶಯಾಸ್ತದವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕುಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ 15-20 ಕೊಣಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನವಿತ್ತು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬಲವಾಗಿ ಬೇರಾರಿ ನಿಂತಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನವನನ್ನು ಪರುಪನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವನನ್ನು ಉಪವಾಸಗೆಡವಿ ಅವನಿಗೆ ಮದ್ದಪಾನ ವರಾಡಿಸಿ ಆವನಿಂದ ಹೊಂದಿನ ಸುಲಿಗೆ ವರಾಡ ತಕ ದ್ವಾರಾ ನ್ಯಾಯವಾದ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದು ಯೋಗ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರದ್ದುಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ಕರಿಣವಾದ ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾದರೆ ಈ ಶತಮಾನೋಳ್ಳವನ್ನು ಅಚರಿಸುವುದು ಉಚಿತವಾದದ್ದು-ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಲೇಸೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪೂಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾವೇಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುಡಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಷ್ಟೇಕೆ ಅದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 97 ಜನರು ಕನ್ನಡಗಿರಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಭಾವೇಯನ್ನಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿರುವುದೇ ಒಂದು ಅವರಾದ; ಅಕ್ಷಮ್ಯ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಈಗ ದೇಶದೊಳಗೆ ಏಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ತಂತಮ್ಮ ನಿಜವಾದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಮೇರಿಯತ್ತಿವೆ.

ಮೊನ್� 14ನೇ ತಾರಿಖಿನಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಮುದ್ದುಸ್ವಲ್ಪ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದ್ದಂಥ ರಾಜ್ಯ ತಮಿಳನಾಡು ಎಂದು ಅಯಿತು. ಅವರು ಧ್ಯೇಯದಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದರು. ತಮಿಳನಾಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿರು. 45 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದಂಥ ಸತತವಾದ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ 1956ನೇ ನವೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ನೇಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಹೊರ್ಗೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಶೇಕಡೆ 95ರಷ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ರಾಜ್ಯಕೆ ಒಂದು ಉಳಿನ ಹೆಸರಾದ ಮೈಸೂರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಕನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕನಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಮೋರಾಡಿದರೂ ಈವರೆವಿಗೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕನಾಟಕವೆಂದು ಕರಿಯವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಡವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕೂಡಲೇ ಕನಾಟಕವೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿರೆ ಇಡೀ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದಿತೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೋಳಗೆ ಈ ಒಕ್ಕುಲುತನ ಬಹಳವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಾಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈಗ 4 ಲಕ್ಷ ವರ್ಗಾಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಹೈದ್ರಿಡ್ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಅವಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು 58 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವರ್ಗಾಳಿಗೆ ಮೆಕ್ಕಿನ್ ಗೂಡಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು-ಇದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾಗಬೇಕು, ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕೂರತೆ ಹಿಂದಾಗಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಏರಿ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಂತಮ್ಯ ದೋರಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಪ್ರತಿ ಜಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಅಲ್ಲಾಹು, ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಕ್ಕಳಿಗಿರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಎರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಬೀಜವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಪಸೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟ ಘಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೋಳಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊರಗಿನ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೋಳಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯತರ ಪಂಪಸೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೋಳಗೆ

ಬೇಳೆಯುವದರೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಳಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕೂ ಹಿಂದೆ ಉಳಿದಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ನೀರಾವರಿಯಿಂದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡುಮಾಡುವ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾಣುತ್ತದೋ, ಬಾವಿ ನೀರಾಗಲೀ, ಕೆರಿಯ ನೀರಾಗಲೀ, ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನೀರು ಹರಿಯುತ್ತಿರುತ್ತದೋ, ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮತ್ತು ಪಂಪಸೆಟ್ಟಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಗ್ಯತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅದೇನೆಂದರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆಯಿದ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಪಂಪಸೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿಲ್ಲವಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ವಿಜಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತಾಪನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಒಕ್ಕಲುತನ ಅಥವಾ ಬೇಸಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ರೈತ ಇವತ್ತು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಾಡಿದು ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅನ್ನದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರೈತನ ಉತ್ತರಾವಿನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಯ ಹಾಕ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಬಂದು 21 ವರ್ಷಗಳು ಆದುವು. ಇನ್ನೂ ನಾವು ಅನ್ನಬಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇತರರಲ್ಲಿ ಬೇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿಜವಾಗಿ ಶೂನ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಅದರಲ್ಲಿಯು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮದ್ದಾಸಿಗಿಂತಲೂ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಆದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೀರು ಇದರೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಂಪಸೆಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾವು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆ ನೀರಾವರಿ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬೇಸಾಯ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರೋತ್ತರಕ್ಕ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಧಿಕಾರಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಲೋಕೋವಯೋಗಿ ಖಾತೆಯವರೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆರೀತಿ ನಡೆಸಿದರೆ, ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿ ಒಡ್ಡೆಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಬಂದು ವಿಷಯ. ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು, ಅವನಲ್ಲಿರುತ್ತಕ್ಕೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಾಗಲೀ, ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಈ ವಿಜಾರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯದಕ್ಕೆ ಇದರೋ, ಅವನಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಏಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಂಟುಕೊಂಡಾರಿಗೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಒಂದು

ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗುವಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕೆದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು, ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತಮಾಡುವುದು ಕಡೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತಮಾಡುವುದು, ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಆ ಕಂಟಾಕ್ಟೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು, ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವುದು-ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಉಂಟಿನ ಹತ್ತಿರ ಪರದಾನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೇತುವೇ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಹಾಗೂ ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಮೆಜೆನ್‌ನ್ನು ಇತ್ತು, ಆದರೂ ಕೂಡ 1964ರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಹಾಗೂ ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರೈಸಿಡೆಂಟ್ ಅಗಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು 1964ನೇ ಇವಿ ಮೇ ಒಂದನೇ ತಾರಿಖು ಅಡಕ್ಕೆ ಅಡಗಿಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದರು. ಇಂದಿಗೆ ನಾಲ್ಕೆದು ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬಿತ್ತು ಒಂತು. ಇನ್ನೂ ಅರ್ಥಕೆಲಸವೂ ಕೂಡ ಅಗಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಂಥ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕಂಟಾಕ್ಟಿರಾಗಿ ಹುಡುಕಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಂಗಾನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡಮನುಷ್ಯನಾಗಿರಬಹುದು, ಬಿ.ಇ. ಪದವೀಧರರಾಗಿರಬಹುದು. ಅದರೆ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಆಗುವಂಥ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಸರು ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಒಂದಕ್ಕೆರಡರಷ್ಟು ಖಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತಿಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲಫೆಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಂತಹವರೇ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಥವಾ ಬರಗಾಲ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೇ ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಳೆದ 4 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ 67-68ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿತು.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದರಿಂದ ಸಲವಾದರೂ ಅನುಭವಿಸಿದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಅನುಭವದ ಮಾತು. ಹೋದ ವರ್ಷ 68ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ 174 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 134 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 16 ಸಾವಿರ ಹೆಚ್ಚಾಗು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು; ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ದೈರ್ಯದಿಂದ, ಗಾಂಧಿಯರ್ದಿಂದ ಎದುರಿಸಿದರು; ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಭಾರತ

ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೂರವಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ಜನರ ಪೂಣವನ್ನು ಉಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದುದು ಅಭಿನಂದನೀಯವಾದುದು. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಭಾವ ಬಂದಾಗ ಉಪಾಯವನ್ನು ಕಂಡ ಹಿಡಿಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಬಂದಿದೆ, ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಭರವಾದಂತಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಮತ್ತು ಸುಭದ್ರವಾದ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಇದೆ ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೊಳಗೆ ನಾವು ಯಾವಾಗ ನಮಗೆ ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಬೆಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಜನರು ಎಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲಿಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲವು ಕಾಮಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾವಿ ತೋಡಿಸುವಂತದ್ದು, ಕೆರೆ ಮಾಡುವಂತದ್ದು, ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆಗ ಮಳೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಬಿಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಈ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ದುಡ್ಡ ವ್ಯಾಧವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವಿದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅಂಥ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಒಂದು ಅಭಾವದ ನಿವಾರಣೋವಾಯವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸಣ್ಣ-ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಉದ್ದುಮಗಳು. ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದುಮ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿಗಳನ್ನು ಬಹು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವಿದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಒಂದವಾಳಿದಿಂದ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗುವಿದಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಪಾನಿನಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ 26 ಸಹಸ್ರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ನಾಲ್ಕಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ನಾಲ್ಕುದು ಸಹಸ್ರ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ-ಸಣ್ಣ ಉದ್ದುಮಗಳು ಸರ್ಕತವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಆದರಿಂದ ಯಾರು ಉದ್ದೋಖವಿಲ್ಲದಂತಹ ಸಹಸ್ರ ಜನರು ಇದ್ದಾರೋ, ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಅಭಾವವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಂದು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖಿಚ್ಚು ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಅಂಥ ಕಡೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನಿದಿವಸ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖಿಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆದೇ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ 5-10 ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಿಚ್ಚು ಮಾಡಿ ನಾವು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಆದರಿಂದ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ಜನರನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ನಿರಂತರವಾದ ಒಂದು ನಿವಾರಣೋವಾಯವನ್ನು ಕುಡುಟಿಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ನಮ್ಮ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ವರ್ಷದಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ಈ ನಮ್ಮ ಖಾದಿ ಉದ್ದುಮಹಾ ಕೂಡ ಏನೂ ಸುಧಾರಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಬರೇ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಸಮವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಅದು ಒಂದು ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆ

ಮಾಡಿ ಒಂದು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರಕೆ ಗಾಂಥಿ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನರು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದರೆ, ಅದು ಕೆಲಪೋಂದು ಜನರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಖಾದಿಗೋಣಸ್ವರ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾದಿ ಆಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡು ಎಂದೂ ಖಾದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಖಿಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ಖಾದಿಗೆ ಜನರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಕುಳಿತಿರುವುದು ಮತ್ತು ಈ ಖಾದಿ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಏನಿದ್ದಾವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಒಂದಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಖಾದಿಬೋರ್ಡ್‌ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಅಷ್ಟೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಕೆಲಸವೂ ಅಷ್ಟೇ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ತತ್ತ್ವ, ಅವರ ನಿಷ್ಠೆ, ಅವರ ಶ್ಯಾಮ, ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಒಂದು ಖಿಶ್ವಸ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಜನತೆಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಒತ್ತಾರ್ಥದಿಂದ ಈ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ, ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡ ಖಿಚು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆ ತತ್ತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಿಶ್ವಸ, ಒಂದು ಭಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಇವತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡ ಖಿಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದಿವೆ. ಇಪ್ಪೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಖಾತೆಗಳಿವೆ. ಈ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಖಾದಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಮೊದಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಮವಸ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದಷ್ಟರ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖಾದಿಯನ್ನು ಖಿರೀದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ ಇರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಿಪುದಾದರೆ ನಾನು ರಾಜ್ಯದ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸದೆ ಒಬ್ಬಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಮವಸ್ತುಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದಷ್ಟರ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇತ್ತಾದಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖಾದಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಮನಸ್ಸು ಹಾಕಿದಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಖಿಶ್ವಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಇದು ಅಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಖಾದಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಖಾದಿ ಒಟ್ಟೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಖಾದಿ ತಯಾರುಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಹೇಳಿದರೆ ಖಿರೀದಿತವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಇದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಜನಗಳಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಹೋಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆಯತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಖಾದಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಶ್ಲಾಸವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಚನವರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಭ್ಯೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದು ಸಣ್ಣಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಖಚಿತ ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣ ವ್ಯಾಧಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಗಾರರ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ವೈ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 1969ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಶತಮಾನೋತ್ತರವ ವರ್ಷ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಅಚರಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಇದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವೆಂಂತೆ ಖಾದಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರ್ದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಉಳಿದ ಸರ್ಮೋದ್ಯೋಗಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧಿನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಹ ಹಿಂದೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಗುಲಾಮಿರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಮಗೆ ದೊರೆಯತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ನಮ್ಮ ಗುಲಾಮಿರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣವಾಗಿತ್ತು. 21 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ತಯಾರಾಗುವಂತಹ ನಮ್ಮ ಪೀಠಿಗಿಯ, ಜನಗಳ ವಿಕಾರಧಾರೆ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿದಲಾವಕಣೆಗಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸ ಏನು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿಮಾನ ಮೂಡುವೆಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಅವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಭಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಾಗ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೊಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವಂತಹ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಭಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಇಂಥಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ತರುಣರಲ್ಲಿ ಬರುವೆಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ

ನಮಗೆ ಸ್ತುತಿತ್ವ ಬಂದು 21 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ತರುಣರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಪದವಿದಾನ ಸಮಾರಂಭವು ನಡೆಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಪದವಿ ಬೇಡ ಕೆಲಸ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ತರುಣರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ನಹ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟು, ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ತರುಣರು ತಮ್ಮ ಭಿಕ್ಷು ಪಾತ್ರ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಬಿ.ಎ., ಎಂ.ಎ., ಎಂ.ಎಸ್.ಎ., ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಮುಂತಾದ ನಾಲ್ಕಾರು ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೂ ಕೂಡ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿ “ಭಿಕ್ಷುಂದೇಹಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ನೋಕರಿ ಕೊಡಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ದೊರೆಯುವಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೋಕರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ 30-40 ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. 29 ಜನ ನಿರಾಶರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾವಂತ ತರುಣರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಗ್ನಾರವ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತ ತರುಣರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ತರುಣರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆತು ಅವರು ಸ್ವಾವಲಂಭಿಗಳಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವಂತಹ ಬಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏರಾಡಾಗಬೇಕು. ಅದರ ಬದಲು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟಿರೂ, ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದಪದ್ದಿ ಕೊಟ್ಟಿರೂ ಅದು ಕೇವಲ ನಿರುದ್ಯೋಗಿತನವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಯುವಕರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನಿಗಳನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿಮಾನಿಗಳನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ತೊಡಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ದುಃಖಿಂದ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಬೇಸಾಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ತರುಣರು, ತಾವುಗಳ ಸ್ತುತಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರಿ ನೋಕರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಡಿಗ್ರಿ ತೊದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾನು ಬೇಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೆಲೆಸಿ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆದರೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾವಲಂಭಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಅತನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಬಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಅಶ್ವರೂಪಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಕೇವಲ 5 ತಿಂಗಳಿಗಲಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ನಮ್ಮಾಗಿ ಹೋದರು. ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಅವರ ಮೇರವಸ್ತಿಗಿರ್ಬಾಯಿತು. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಸ್ತರಕಗಳು ಅಷ್ಟಾದವು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರೋಟೋಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ

ಹಂಚಿದ್ದಾಯಿತು. ಅವರು ಮರಣ ಹೊಂದಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ 21 ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಇವರು ಶತಮಾನೋಕ್ತವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಕೇವಲ 9 ತಿಂಗಳುಗಳಿವೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಅನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ 21 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಪ್ಪು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅದರ ಹತ್ತರಷ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಒಂದರಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ 9 ರಷ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತರುಣರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಒಳಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಭಾರತದ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಪಡೆದರೆ ತಮ್ಮ ಘೂಣ ಹೋದಂತೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿ ಬೇರೆಯವರ ಪರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತಮ್ಮ ಚರ್ಮದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ತೋರುಹೊಂಡಂತೆ, ಈ ರೀತಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಮೇ ಲೇಸು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಕೊಡುವ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆ ತರುಣರಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಾಗಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಗಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿರಾಕರಣ ಮಾಡೋಣ, ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನ ಮಾಡೋಣ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಮೋಫ್ ಬದಲಾವಣ ಮಾಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿ ರಾಜ್ಯವಾಲರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4) ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರ ವೇತನ ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಕುರಿತು ವಿಧಾನ

ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಭಾಷಣ:

1969 ಜನವರಿ 28:

ಶ್ರೀ ಜಿ.ವಿ.ಹಳ್ಳಿಕೆರಿ (ಸಾಫಿಯ ವ್ಯಾಧಿಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ).ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವೇತನ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ವಿಳಾರಪೂರ್ಣವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ನಾವು ಮೊದಲು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ತುಕೋಳ್ಳಾ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಬಹಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಪೂರ್ಣವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಒಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿನಂದನೆಗೆ ಅರ್ಹರು.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಎನ್.ಜಿ.ಓ.ಗಳು ತಮಗಿದ್ದ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಅಂದೋಳನ ಮಾಡಿ ಈ ಆಯೋಗದ ನೇಮಕಕ್ಕೆ

ಕಾರಣೇಭೂತರಾದರು. ಈ ವರದಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಶೈಲಿಕರವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಅಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ತುಕೋಳಿರವರು ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ವೇತನ ಆಯೋಗದ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಅವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳಿರುವ ಮಹಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿಫಾಸುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗಬಹುದು, ಎಷ್ಟುರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಕಾರದ ಹೊಣೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರದ ಕೈ ಇದರಿಂದ ನಡುಗದೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೊಸದಾಗಿ 16-18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಿಚು ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸ್ಥಾಭಾವಿಕ. ಈಗಾಗಲೇ ಕರಭಾರ ಮಿತಿ ಮೀರಿರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರ ಮತ್ತೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕರಭಾರ ಬೀಳುವುದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಮೇಲೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಕರಭಾರ ಹೇರುವುದಾದರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಸರಕಾರಿ ಸೌಕರ್ಯ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎನ್.ಜಿ.ಎ.ಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಳವರ್ಗದವರು ಏನು ಅಂದೋಳನ ಹೂಡಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಅಂದೋಳನವನ್ನು ಕರಭಾರ ತರಬೇಕಾದ ಜನರು ಹೂಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಈಗ ಈ 4 ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಒದಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಟದಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಇವರಿಗೆ ಹಬ್ಬಿದ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕಡೆಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡದೆ ಬಂದೇ ಬಂದು ತತ್ತ್ವದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೋಕರರು ಎನ್.ಜಿ.ಬ.ಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ 28-30 ಸಾವಿರ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ದೊಡ್ಡ ಆಫೀಸರುಗಳು ಗೆಜೆಟ್‌ಡ್ರೆ ಆಫೀಸರುಗಳು ಬಹಳ ಅಂದರೆ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಇರಬಹುದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಈಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾಗಿದೆ, ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರ ವೇತನ ಏರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ, 500 ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲ್ಲಿಟ್ಟು ಯಾರಿಗೆ ಸಂಬಳವಿದೆ ಬಂದು ಸಾವಿರ, 1200 ಸಂಬಳ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆ ಆದರೂ ಸಹ ಇದರ ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವರದಿಯಿಂದ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೇ ಖಚಿತಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಬಡವ ಬಡವನಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವನು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಜವಾನ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ, 30 ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಸಂಬಳ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ 60 ರಿಂದ 80 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಏರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಡ್ಡಿ ದೊರೆಯುವುದು. ಈ ನಮೂನೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ವರದಿ ನೋಡಿದರೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬಡವ ಬಡವನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀಮಂತ

ಶ್ರೀಮಂತನೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಫಿಯಟ್ ಕಾರು ಇರುವವರು ಅಂಬಾಸಿದರ್ ಕಾರನ್ನು ಅಂಬಾಸಿದರ್ ಕಾರು ಇರುವವರು ಇಂಫೋಟೆಚ್ ಕಾರನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ರೇಡಿಯೋ ಇರುವವರು ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್ ಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವವರು ಈ ವರದಿಯಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಡವರಾಗಿರುವವರು ಬಡವರಾಗೇ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ವರದಿಯ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಭಕ್ತಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಪ್ರನಃ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಷ್ಪಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಗಿತಿಯಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಪ್ಪು ಕಷ್ಪಪಟ್ಟಿ ಶಾಲಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮಳೆಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಭಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಬಡವರು ಪ್ರನಃ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಪಕೊಳಗಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನೌಕರರಿಗೆ ತ್ರೇಡ್ ಯೂನಿಯನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಖೆಟನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಂದೋಳನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು. ಅಯೋಗಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಎರಡು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದು, ಈಗ 4-5 ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳ ವರದಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವಿಚಾರಿಗಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ 4-5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟೆ ಆಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ 16-18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿಟ್ಟು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಬಡವರ ದೇಶ, ನಾವಿನ್ನೂ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮುಂದುವರೆದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಯ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಸರಕಾರ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವ ಬಡವನಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕು, ಅರೊಟ್ಟೆ ತಿನ್ನಬೇಕು, ಅವನಿಗೆ ಎರಡು ಅಂಗಿ ಕೂಡ ಇರಬಾರದು, ಯಾರು ರೀವಿಯಲ್ಲಿ, ಶಿಸ್ತನಲ್ಲಿ ಇರುವರೋ ಅವರುಗಳ ಲೀವಿ, ಸೊಬಗು ಹೆಚ್ಚಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಎರಡೂಮುಕ್ಕಾಲು ಮೂರು ಕೋಟಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆ ಇದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸೂರಕ್ಷೆ ಬಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತರುವಂಥಹದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಂಜಸ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 1969ನೇ ವರ್ಷ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತ ಗಾಂಧಿಜಿ, ಯಾರು ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿರೋ, ಯಾರ ಸರ್ವಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಮಾನತೆ ಬರಬೇಕೆಂದು

ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರೋ ಅಂತಹ ಮಹಾಪುರುಷನ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ವರ್ಣ. ಈ ವರ್ಣ ನಾವು ಇಂತಹ ಆಯೋಗಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಹ ಪೂರ್ವ ಹೋಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಜನರು ನೌಕರರು ಯಾರಿದ್ದರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಬಳದ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸಫೋರ್ಡಯು ಸಮಾಜ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಅದು ಕೇವಲ ಕನ್ನಿನದು ಆದೀತು, ಕೇವಲ ಒಂದು ಆಡಂಬರವಾದೀತು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವಾಗಲೂ ಸಹ ಯಾರು ಸಹಕಾರಿ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆ ಇದೆ; ಯಾರು ತಮ್ಮ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಆಂದೋಳನ ನಡೆಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಡೆಸಬಿಹುದು ಎಂಬ ಭಯ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾರು ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಒಂದು ಭವ್ಯ ಶೈಳಿ, ಆವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟಮಾನ ಅಳವಡಿಸುವುದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ಕೆಲಸ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 50ರಷ್ಟು 100ರಷ್ಟು ಇದೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವಂತಹ ಕಾಲಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವಂತಹ ಕಾಲಕ್ಷೇತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಆನ್ಯವಂತಹುದು ಕೆಲವು ವೇತನ ಶೈಳಿಯಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 200 ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 220ಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುವಂತಹ ವೇತನ ಶೈಳಿ ಇದೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು 175ರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 450ರವರೆಗೂ ಹೋಗುವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಟ್ಟಿಭತ್ತಪೂ ಇದೆ. ಇಡೀ ಸ್ವೀಟೋನಲ್ಲಿ 10 ಜನಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಂಥ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಟ್ರೈನಿಂಗನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಹ ಕೆಲವು ಡೆಂಟಲ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಯಾವ ಪೋಸ್ಟ್ ಇವೆ ಅವರು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಆವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಣ್ಣದು, ಆವರಿಗೆ 150ರಿಂದ 320ರ ವರೆಗೂ ಇದ್ದುದನ್ನು ಈಗ 170ರಿಂದ 300ರವರೆಗೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವಂತಹವರು, ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೇಳುವಂತಹವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದದ್ದು, ಮತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂಬಳ ಇದೆ ಅಂಥವರಿಗೇ 200 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುವಂತಹ ಸಂಬಳ ಶೈಳಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಪ್ರಸಂಗವಶಾತ್ ಸಣ್ಣ ನೌಕರರ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಲವನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಬೋಕ್ಸ್‌ಕ್ಷೆಕ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರ ಬೀಳಿದಂತೆ ಆ ಬಡವರಿಗೆ ಹೋಟ್ಟಿಗೆ ಏರಡು ಹೊತ್ತು ಉಟ ಸರಿಯಾಗಿ ದೂರೆಯಬೇಕು ಆನ್ಯವಂತಹ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ 4-6 ಹೊಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದೀತು. ಈ ಹೆಚ್ಚಿನನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿಂದರೆ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಅನೇಕ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕೆಲವು ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಸೂಪರ್‌ವೈಸರಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಇವೆ,

ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ತುಕೋಳಿರವರು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನಲ್ ಮುದ್ದೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲ, ಅದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಬಳದ ಮುದ್ದೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ವಿಳಂಬವೇ ಹೆಚ್ಚಾದೀತು, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೂರಾರು ಜನರ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ ಆಭಿಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ, ಕಮೀಷನರಿಗೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ, ಕೇವಲ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುವಂತಹದು ಅಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅದು ಕೇವಲ ವಿಳಂಬವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಹದು. ಹಿಂದೆ ಮುಂಬೈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾರು ನಾವು 1946ನೇ ಇಸ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುರಾಜ್ ದೇಸಾಯಿರವರು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದು, ಮತ್ತೆ ಅವು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಂದಿವೆ. ಅವು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಬಹುದು. ಮತ್ತು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಯಾವ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಕೈಗೆ ಒಬ್ಬರು ಕಾಲಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಸೇವಕರನ್ನು ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಇಂಗ್ಲಿಂಡ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಆಲ್ಲ ಮತ್ತಾವ ದೇಶದಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ನವಾಬಿಶಾಸಿ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಪೂರ್ವ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದಪ್ಪೇಲೂ ಸಹ ಈ ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದಂತಹ ಕೆಲವೊಂದು ನೌಕರರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ನೌಕರರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕು ಸಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ವಿಚಾರ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಇಂತಹ ನೌಕರರ ಅಂದೋಳನ, ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಬಂದು ಆಯೋಗ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬಂದಿವೆ. ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಒಬ್ಬಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ 250-300 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗೆ ಇದ್ದಂತಹ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದಪಾಯಿಗಳು, ಒಡ ಸಹೋದ್ರೋಗಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅಂದವರ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಹಾಕಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 10-20 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗಿ ಕೊಡುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೂ ಸಹ ಒಂದು ಸಹಾಯದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸಹ ಹೊಟ್ಟಿಗಿಲ್ಲದೆ, ಆರೆಹೊಟ್ಟಿ ಉಂಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿದುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಅಂಗಿ ಇರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯ ಹತ್ತು ಅಂಗಿ ಹೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಜನತೆಯ ರೋಷ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಬರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ 5 ವರ್ಷ ಹೊಮ್ಮೆ ಚಿನಾವಣಗಳನ್ನು ಅವರು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೂ ಕೂಡ ಮರೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಜನರು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನವ ಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿಯನ್ನಿಡಬೇಕಾದರೂ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ

ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ 80ರಷ್ಟು ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯರೋ ಹಾಗೆ ಈ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 80 ರಷ್ಟು ಜನರು ಸಾಮಾನ್ಯ ನೌಕರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ 60 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅವನ ಸರ್ವೀಸಾಬೈರಿನಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 90 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪರ್ಯಾವರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೌಕರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಜನತೆಯ ಸರ್ಕಾರ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಓಟನ್ನು ಪಡೆದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದ ಆ ಅಯೋಗದವರು ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೌಕರರ ಸಂಬಳವನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ 45-50ಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರ ಸಂಬಳವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ-ಅಂದರೆ ನಾವು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಬದಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಷಾಬೈರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಇಂಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗಂತ ಎಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೊಡಬಾರದು? ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಪರಿಣಾತರಿರಲಿ, ಅವರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೆಲೀಯನ್ನು ವಿಚ್ಯುತಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಸಿಪಾಯಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವನ್ನು ಅವನು ಸಿಪಾಯಿ ಆಗೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅವನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಣ್ಯರುನ್ನು ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನತಕ್ಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೆಲೀಯಲಿಟ್ಟುಹೊಂಡು ಅವರಿಗೇಕೆ ಭಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಹೊಡಬೇಕು? ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹೊಡುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಒಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ 20 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಅಷ್ಟುದ ಮೇಲೂ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಒಂದನಂತರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿದ ಆ ಅಯೋಗದವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಾಚಿಗೇಗೇಡಿನ ವಿಚಾರ. ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ನೂರರಲ್ಲಿ 80ರಷ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಒಂದಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ; ಇದು. ಹೀಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಒಂದ 20 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದೇವೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎತ್ತಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತೀವ್ರಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಿದೆ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿರೆ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಒಹಳ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದೆವೆ ಅನುಷಂಧ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಾವು ತಾಳತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳುಧೀಕ್ಷರರ ಅಧಿತಿಗಳಾಗಿ ಅವರ ದಾಳ್ಳಿಣ್ಣಿಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಬದರಷ್ಟು ಜನ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನೂರಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಸಂಪತ್ತು ನೂರರಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಜನರ ಕ್ಯೆಲೆದೆ. ಗಾಂಧಿಜಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ತಂದುಕೊಟ್ಟ 20 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾ ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಭೂಷಣವಾದುದಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಾ ಹಿಂದುಳಿದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 95ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಾ ಅರೆಹೊಟ್ಟೆ,

ಅರೆಬಟ್ಟೆ ಜನರು. ಇಂಥ ಜನರಿಂದ ತಂದ ತೆರಿಗೆಯ ಹಣದಲ್ಲಿ ನಾವೀದಿವಸ ಈ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಯಾಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಉಭಯ ಸದನಗಳಲ್ಲಿ ಚೆಚ್ಚಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಡಿ-ಕೆಗೆ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿರೇನೋ? ಇಲ್ಲವೇ ಕೈಗೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದರೆ ಈ 16 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಮೇಲೆ ಬರುತ್ತವೇಯೋ-ಅದನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟಲು ತೆರಿಗ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಜನರೇನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅನುತ್ತಕ್ಕ ಸಂದಿಗ್ಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಏನಿದ ಅಂದರೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಮಾಹೆಯಾನ ಪ್ರಾರ 200-300 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇರುತ್ತದೋ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಶಿಫಾಸ್ಕಾಗಳು ಏನಿವೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಂದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರ ಬಿಡ್ಡಾಗ್ಗೂ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲೋ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿತಕ್ಕ ಆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾರವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರಿದಾಗಿಸಲು ಹಾಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳೇನಿವೆ ಅಪ್ರಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯವಾಗತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿದಾಗಿಸಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಮುಂದೆ ಘ್ರಯ್ಯಾವಾಗಿ ಸಾಗಬಹುದು. ನಾವು ಈಗಾಗೇ ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಈ ಪ್ರಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿಪೂರ್ವಕ ಬೇಕೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಿರುವಷ್ಟನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡಬೇಕಂದರೆ ನಾಕು. ಇನ್ನು ಈ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಜನರಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಾ ತೆರಿಗ ಭಾರಬೀಳಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಮೇಲೂ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನನ್ನದಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಮೂಲಭೂತ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ತಮಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ಗೌರವವನ್ನು ತರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಆಶಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

